

PROGRAM ROZVOJA OBCE BEŇADOVO 2019 – 2023

Názov:	Program rozvoja obce Beňadovo na roky 2018 – 2023
Územné vymedzenie:	Obec Beňadovo (Žilinský kraj, okres Námestovo)
Dátum schválenia PRO:	8.2.2019
Obdobie platnosti:	2018-2023
Publikované verejne:	www.benadovo.eu

Úvod

Dokument Program rozvoja obce (PRO) obce Beňadovo je základným dokumentom, ktorým sa samospráva obce pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

Tento PRO nadväzuje na pôvodný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. PRO bol vypracovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Pri vypracovaní tohto programového dokumentu boli zohľadnené priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR.

Programom rozvoja obce Beňadovo sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a environmentálnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a environmentálneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

PRO obce je previazaný s programami EŠIF vypracovanými na základe Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR (schválená uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2011 (KURS 2011), Programom rozvoja Žilinského samosprávneho kraja a Územným plánom Žilinského samosprávneho kraja.

Program rozvoja obce Beňadovo bol vytvorený partnerstvom hlavných aktérov územia. Príležitosť vstupu do programovacieho procesu dostali všetci obyvatelia obce vrátane podnikateľských subjektov, organizácií a inštitúcií z obce.

Zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou:

- Dotazníkový prieskum poslancov obce – reprezentatívna účasť obyvateľov obce
- Dotazníkový prieskum starostu obce
- Zverejňovanie informácií o jednotlivých spracovaných častiach PRO s možnosťou zasielania pripomienok na webovej stránke obce
- Prerokovanie PRO, resp. jednotlivých kapitol PRO v zastupiteľstve obce.

Analytická časť

1.1 Všeobecná charakteristika

Poloha:

Obec Beňadovo leží vo vrchovine v malej eróznej kotlinke vytvorenej Beňadovským potokom. Nadmorská výška v strede obce je 770 m n. m. a v chotári 700–740 m n. m. Nachádza sa na okraji žilinského regiónu, v okrese Námestovo a má veľmi dobré komunikačné napojenia na okresné sídlo Námestovo vzdialené 20 km (a Oravskú priehradu) a relatívne blízke centrá zamestnanosti Tvrdošín, Trstená a Dolný Kubín a tiež na blízke hraničné prechody Oravská Polhora - Korbelów a Bobrov - Jablonka a najmä veľmi kvalitné prírodné podmienky, môžu byť tými dôležitými aspektmi, ktoré v budúcnosti budú pozitívne ovplyvňovať aj komplexný rozvoj obce.

Obrázok č. 1 – Mapka – obec Beňadovo

Zdroj: <http://www.geosense.sk>

Administratívne a územné začlenenie:

Názov obce:	Beňadovo
Názov okresu:	Námestovo
Názov kraja:	Žilinský
Štatút:	obec
Kód obce:	509566
Kód katastrálneho územia:	802590

Tabuľka 1 - Výmera územia obce Beňadovo(v m2)

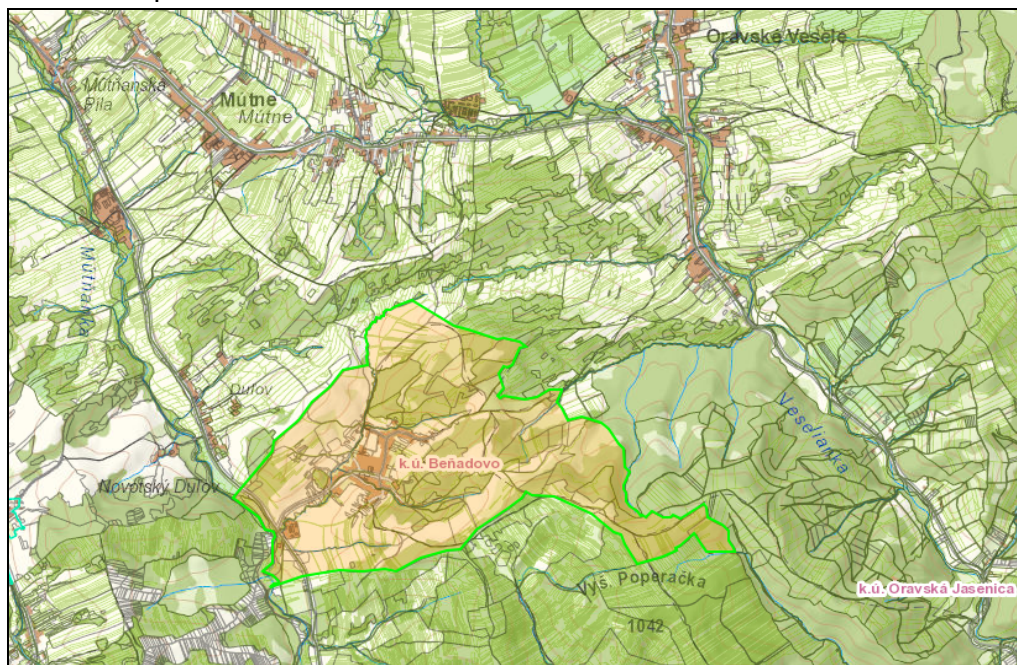
Výmera územia obce Beňadovo(v m2)	
Celková výmera územia obce	6 699 221
Poľnohospodárska pôda - spolu	5 154 467
Orná pôda	212 938
Záhrada	91 535
Trvalé trávne porasty	4 849 994
Nepoľnohospodárska plocha - spolu	1 544 754
Lesný pozemok	1 135 189
Vodná plocha	43 798
Zastavané plochy	284 736
Ostatná plocha	81 031

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2017

Susediace katastre obce Beňadovo:

- katastrálne územie Mútne,
- katastrálne územie Krušetnica,
- katastrálne územie Breza,
- katastrálne územie Lokca,
- katastrálne územie Oravská Jasenica,
- katastrálne územie Oravské Veselé.

Obrázok č. 2 – Mapka – územie obce Beňadovo

Zdroj: <https://zbgis.skgeodesy.sk>

Tabuľka 2 - Bytový fond Beňadovo

Bytový fond Beňadovo	Údaj
Prírastky bytov (vr. úz. zmien) - spolu	10
Úbytky bytov vr. úz. zmien - spolu	0
Stav bytov k 31.12. spolu	225
Záhradné chaty, stav k 31. 12.	0
Rekreačné chaty, stav k 31. 12.	0
Stavby na individuálnu rekreáciu (záhradné a rekreačné chaty)	0
Garáže, stav k 31. 12.	58

Zdroj: Štatistický úrad SR,

Najbližšie významné sídelné štruktúry:

- mesto Námestovo 19 km
- mesto Tvrdošín 31 km
- mesto Dolný Kubín 38 km
- mesto Ružomberok 55 km
- mesto Liptovský Mikuláš 80 km (cez Ružomberok)
- mesto Martin 81 km
- mesto Žilina 80 km (cez Starú Bystricu)

História obce:

Zachoval sa nám zápis v obecnej kronike z roku 1936, kde občania popisujú založenie obce: Na miestach, kde stojí teraz dedina Beňadovo, rozprestierali sa kedysi poľany, pastviská, patriace Ťapešovu. Občanom Ťapešova však ďaleko bolo chodiť na tieto poľany, takže na leto vždy prišli sem, tu postavili si koliby, pásli dobytok a kosili trávu. Územie toto menovalo sa Benediktovo, ktoré vzniklo z osobného mena Benedict, slovensky Benedikt. Od tohto vznikli postupne formy užívané, v roku 1773 sa dedina volala Benedikov alebo v niektorých prameňoch je uvádzaná ako Benedikow, v roku 1808 je názov Benedikó alebo znova niektoré pramene uvádzajú Benedikowo. V období od roku 1863 do roku 1913 je názov dediny Benedokó. Už v roku 1920 sa názov obce podobá na dnešný tvar ako Beňadov. Tento je potom v roku 1927 zmenený na Benadovo. Po roku 1946 je oficiálny názov obce zhodný s dnešným tvarom t. j. Beňadovo. (Názov v roku 1998 je Beňadovo).

Poľany boli majetkom oravského panstva, podobne ako aj celá Orava a užívatelia boli voči panstvu v pomere poddanskom. V rokoch 1748 - 1752 dohodli sa Ťapešovskí občania s majetkami tak, že užívanie týchto si podelili, pozemky v Beňadove boli prepustené 23 gazdom, ktorí sa v uvedených rokoch tam usadili. Ich pozemky v Ťapešove pripadli najstarším gazdom. Chotár mal tri role a počet obyvateľov 115. Dozor a moc mal šoltýs, ktorý mal veľké práva. Táto hodnosť bola dedičná a dedičné práva boli zachované do roku 1763. Od tejto doby spravujú obce volení richtári. Obyvatelia takzvaných valašských obcí sa živili prevažne chovom dobytka a kľčovaním lesov. Obyvatelia týchto obcí mali za úlohu strážiť hranice, neboli tak ako sediaci pripútaní k pôde. Nedôvera voči pánom, strach pred novotami, bieda, takéto postavenie bolo v období zakladania dediny Beňadovo. Oravu postihla vyst'ahovalecká horúčka. Vyst'ahovalci odchádzali v celých húfoch na dolnú zem alebo sa túlili krajom a žobrali. Hospodársku biedu dokumentuje aj fakt, že z jednej merice obilia sa urodili len dve nové merice. Celé nasledujúce storočie prežili Beňadovčania takisto ako všetci obyvatelia Slovenska v nepredstaviteľnej biede. Samotné hlavné mesto Pešť sa muselo brániť pred prichádzajúcimi chudobnými robotníkmi z horných stolíc a rozostavilo stráže, aby sa do mesta nedostali.

V roku 1828 bolo v dedine 60 obytných domov, z toho bolo 40 domov klasického trojdielneho typu. Dom mal izbu, pitvor a komoru. Štyri domy mali viac izieb a komôr, dva najchudobnejšie nemali pitvor a dva tvorili len jednopriestorový zrub. Na svoju dobu Beňadovo bola moderná a vyspelá dedina, ktorá predstihla mnohé iné obce. Popri obci, v úseku asi tisíc metrov, viedla úzkokoľajná železnica, ktorou sa zväžalo drevo. V oblasti Bielej Oravy začal s budovaním lesnej železnice Oravský kompossešorát, majiteľ lesov v tejto oblasti. S jej výstavbou sa začalo v roku 1916, kedy talianski zajatci postavili celú trať od Lokce až k Mútnemu. Prvé vlaky s drevom bolo možné vidieť v roku 1917. 27. júla 1918 zástupcovia uhorského kráľovského inšpektorátu, Oravského kompossešorátu, Oravskej župy slávnostne uviedli železnicu do prevádzky a dali ju na päťdesiat rokov do užívania Oravskému kompossešorátu. Vtedy určite netušili, že 18. 12. 1968 stredoslovenský krajský národný výbor zruší túto unikátnu trať.

Pracovníci železničky, tzv. štrekári, boli prví, ktorí pomáhali aj s výstavbou kostola v Beňadove. Za to im patrí uznanie.

V sedemdesiatych rokoch nášho storočia dedinu znovu postihlo vysťahovalectvo. Štát uložil povinnosť súkromne hospodáriacim roľníkom odvádzať povinné dodávky poľnohospodárskych výrobkov za veľmi nízke ceny, a tak ich chcel donútiť, aby sa vzdali pôdy. Chudobná pôda opäť nestačí vyživiť obyvateľov obce. Tí sa sťahujú do okresu Liptovský Mikuláš na štátne majetky.

Obec do zriadenia četníckej stanice v Mútnom 1903 patrila do obvodu četníckej stanice Zákamenné. Notársky úrad do roku 1907 bol v Krušetnici, po roku 1907 bola obec pridelená do notariátu Mútne. V mesiaci júl obecný bubeník oznámil obsah mobilizačných vyhlášok. Povolaní vojaci sa ťažko lúčili so svojimi príbuznými, lebo nevedeli, či sa vrátia a kedy. V decembri boli nové odvody. Rok 1914 prešiel pomerne dobe, nebolo badať ešte vplyv vojny na obyvateľstvo. O to horšie boli ďalšie roky svetovej vojny. Najhoršie bolo v rokoch 1917 – 1918, keď pre všeobecný hlad sa ľudia živilí ovseným chlebíkom a lesnými plodmi. Jeseň v roku 1918 bola neobyčajne hmlistá, ale aj táto nepohoda priniesla zo sebou slobodu a 1. československú republiku. Postupne od roku 1919 sa už na školách vyučovalo po slovensky, tak, ako bol stanovený úradný jazyk. Začínajú sa používať nové pečiatky, úradníci sa preorientovali z maďarčiny na slovenčinu.

21. marca 1921 v susednej obci Mútno požiar zničil budovu fary, kostola, dvoch školských budov a šiestich gazdovských domov. Tento oheň citeľne zasiahol aj Beňadovo, lebo občania prispeli jednou pätinou na úhradu škody. Najskôr bola opravená strecha kostola, potom bola opravená budova fary a nakoniec budova školy. Rok 1926 bol považovaný za zvlášť veľmi dobrý, priniesol len samé dobré udalosti. Najskôr na začiatku roka sa vysviacali nové zvony v Mútnom. Prudko stúpol záujem o drevo, a tak bolo dosť príležitostí na predaj a na zárobok pri ťažbe dreva. Aj statku sa dobre darilo. Obyvatelia sa živilí prevažne poľnohospodárstvom. V roku 1927 22. januára si obecné zastupiteľstvo zvolilo za úradnú reč slovenčinu.

Roky 1932 – 1934 boli rokmi svetovej krízy, úroda bola veľmi slabá a pri sčítaní dobytku v obci boli len veľmi biedne stavy. Zvesť o vyhlásení vojny 24. septembra 1938 priniesla nové obavy. V roku 1939 bol v obci zavedený prvý telefón. 14. marca 1939 občania oslávili založenie „samostatného Slovenského štátu“. Po sčítaní obyvateľov v roku 1940 v obci žilo 449 osôb, bolo 76 obytných domov, 4 domy boli neobývané. Všetci obyvatelia boli rímsko – katolíckeho vierovyznania, v obci nebol ani jeden Žid. Veľa osôb z obe však na prechodný čas bolo vysťahovaných a boli na zárobkoch v Nemecku. 25. septembra 1941 bolo rozhodnutím župného úradu č. 27, 796, 41 rozpustené obecné zastupiteľstvo a všetky jeho komisie. Starosta obce Ján Bugaj bol pozbavený svojej funkcie a na jeho miesto nastúpil vládny komisár Ignác Triebel. Obecný kronikár tento rok považoval za úrodný a dobrý. Pri každoročných odvodoch, konaných na jar v Námestove, boli odvedení za vojakov v rokoch 1937 – 1942 16 branci. 27. mája sa vojna dotkla aj občanov Beňadova, keď pri bojoch na Ukrajine pri Charkove padol Peter Páterek, 23-ročný strelník delostreleckého pluku z Prešova. Bola to prvá obeť druhej svetovej vojny v obci.

Od samého začiatku roku 1945 pociťovali obyvatelia obce vojnové napätie, v Mútnom nemeckí vojaci kopali zákopy, na týchto prácach sa podieľali obyvatelia z Beňadova od samého začiatku. Prechod frontovej línie cez obec je datovaný do obdobia Veľkej noci roku 1945. Mútno obsadili ruskí vojaci ráno v stredu 4. apríla.

Počet obyvateľov v roku 1946 je 475, obývajú 73 domov. Prvého januára 1951 boli na celom území Slovenska zrušené notárske úrady, úradnú agendu prevzali predsedovia národných výborov. Namiesto notárov boli zriadení tajomníci, namiesto názvu Národný výbor sa začal používať názov Miestny národný výbor. Obchody Budúcnosť dostali označenie Jednota. V obci sa prvýkrát oslavoval 8. marec ako Medzinárodný sviatok žien. Poľovné právo v obci prevzali príslušníci Slovenskej národnej bezpečnosti.

1. októbra 1953 začal do obce premávať prvý autobus. Za krátky čas, v roku 1957, sa postavila nová obecná studňa, opravili sa cesty k Hájisku, v Uhlisku a Hore Vatry a na Nižnom konci. Obec bola 8. augusta 1959 elektrifikovaná. Od 1. júla 1960 je platné nové územnosprávne členenie Slovenska. Beňadovo patrí do Stredoslovenského kraja, okres Dolný Kubín.

Zmenil sa aj názov štátu: bývalá ČSR bola nahradená ČSSR, Československá socialistická republika. V roku 1961 bolo postavených 5 nových rodinných domov, obec má pravidelné spojenie s Námestovom a Kubínom. V obci sa nachádzajú 3 telefónne stanice, jedna na národnom výbore, druhá a tretia v škole. Bubeník bol nahradený obecným rozhlasom. K 31. decembru 1961 bolo v obci 701 obyvateľov. Od tohto obdobia sa už obecná kronika nevedie každý rok ako doposiaľ.

Symbole obce:

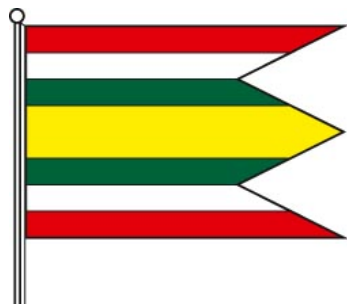
Symbole obce Beňadovo sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou B-40/1995.

Erb obce: V striebornom štíte zo stredného predsunutého vrška nízkeho zeleného trojvršia vyrastajúci zelený zlatokmenný smrek, po jeho bokoch vyrastajúce červené odklonené bodliakovité kvety na zelených jednolistých stopkách.

Vlajka obce: Vlajka pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách červenej (1/8), bielej (1/8), zelenej (1/8), žltej (2/8), zelenej (1/8), bielej (1/8) a červenej (1/8). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvomi zostrihmi, siahajúcimi do tretiny listu vlajky.

Pečať obce: Pečať je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopolisom OBEC BEŇADOVO. Má priemer 35 mm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

1.2 Demografia

Obyvateľstvo

Rozhodujúcim rozvojovým faktorom každej vidieckej obce je obyvateľstvo. Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Beňadovo medzi obce s celkovým počtom do 1 000 obyvateľov (veľkostná kategória 500 – 999 obyvateľov).

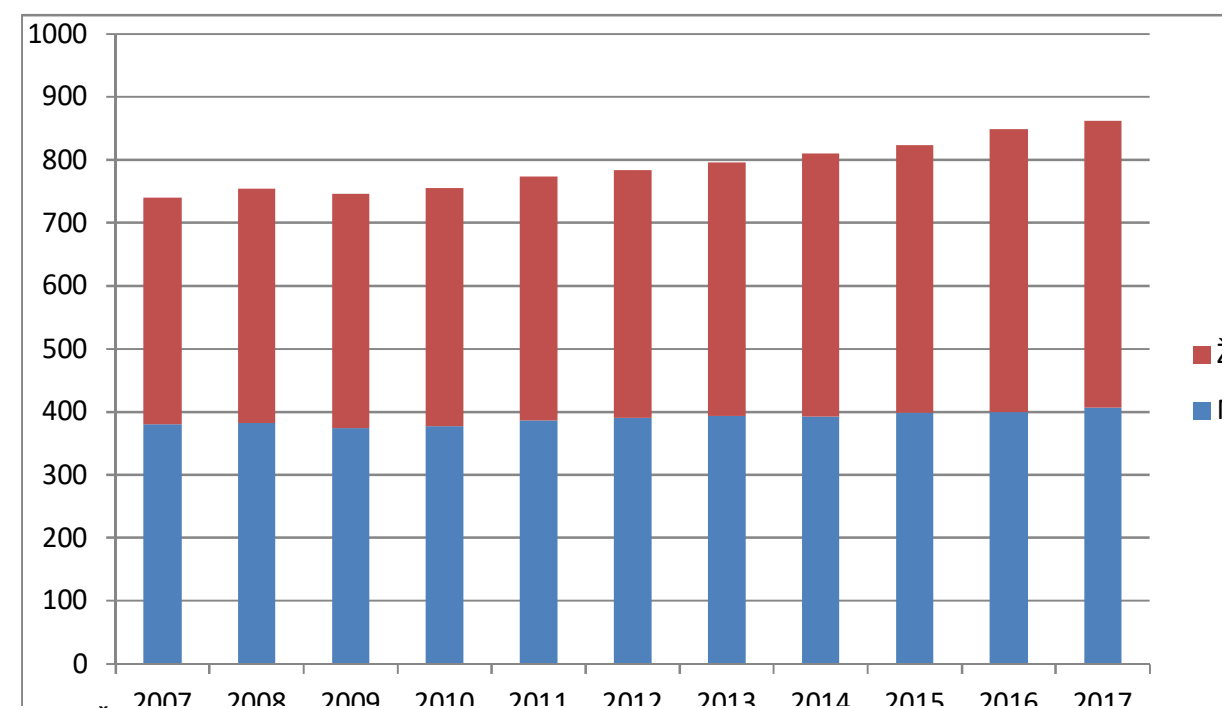
Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 3 - Obec Beňadovo – Počet obyvateľov podľa pohlavia

Beňadovo	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Muži	380	383	375	377	386	391	394	393	399	400	406
Ženy	360	371	371	379	388	393	402	417	425	449	456
Spolu	740	754	746	756	774	784	796	810	824	849	862

Zdroj: Štatistický úrad SR

Graf č. 1 – Prehľad počtu obyvateľov obce Beňadovo podľa pohlavia

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z grafického znázornenia je zrejmé, že vývoj počtu obyvateľov obce Beňadovo má v sledovanom období stúpajúcu tendenciu. V rokoch 2007 – 2017 (s výnimkou v roku 2009) počet obyvateľov neustále narastal. Od roku 2007 kedy predstavoval počet obyvateľov 740, nastáva postupný nárast počtu obyvateľov na úroveň 862 obyvateľov v roku 2017 (+ 122 obyvateľov).

Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva sa sleduje aj podľa produktívnych vekových skupín. Pri tejto štruktúre môžeme obyvateľstvo rozdeliť do troch základných skupín:

- predproduktívny vek (0 – 14 rokov),
- produktívny vek (15 – 64),
- poproduktívny vek (65+).

Tabuľka 4 - Veková štruktúra obyvateľstva obce Beňadovo

Veková štruktúra obyvateľstva obce Beňadovo (rok 2017)					
Muži		Ženy		Spolu	
Predproduktívny vek (0 – 14 rokov)	102	Predproduktívny vek (0 – 14 rokov)	140	Celkom (muži + ženy):	242
Produktívny vek (15 – 64 rokov)	291	Produktívny vek (15 – 64 rokov)	285		576
Poproduktívny vek (65+)	13	Poproduktívny vek (65+)	31		44
Spolu:	406	Spolu	456		862

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najviac obyvateľov je zastúpených v skupine produktívneho veku, celkovo 576 obyvateľov obce, čo predstavuje 66,82 % z celkového počtu obyvateľov. Nasleduje skupina predproduktívneho veku, s počtom 242 občanov, čo predstavuje 28,07 % všetkých obyvateľov obce. Poslednou zastúpenou skupinou sú obyvatelia v poproduktívnom veku s počtom 44 občanov, čo predstavuje 5,11 % obyvateľov obce Beňadovo.

Prirodzený prírastok – migrácia obyvateľstva

Najviac detí sa v obci narodilo v rokoch 2016, 2015, 2014 a 2013. Naopak najnižšia pôrodnosť bola zaznamenaná v rokoch 2009 a 2011. Najväčší prirodzený prírastok obyvateľstva dosiahla obec v rokoch 2016 a 2015. Celkový prírastok obyvateľstva bol najnižší v roku 2009. Naopak najvyšší celkový prírastok dosiahla obec v roku 2016.

Tabuľka 5 - Obec Beňadovo – Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva

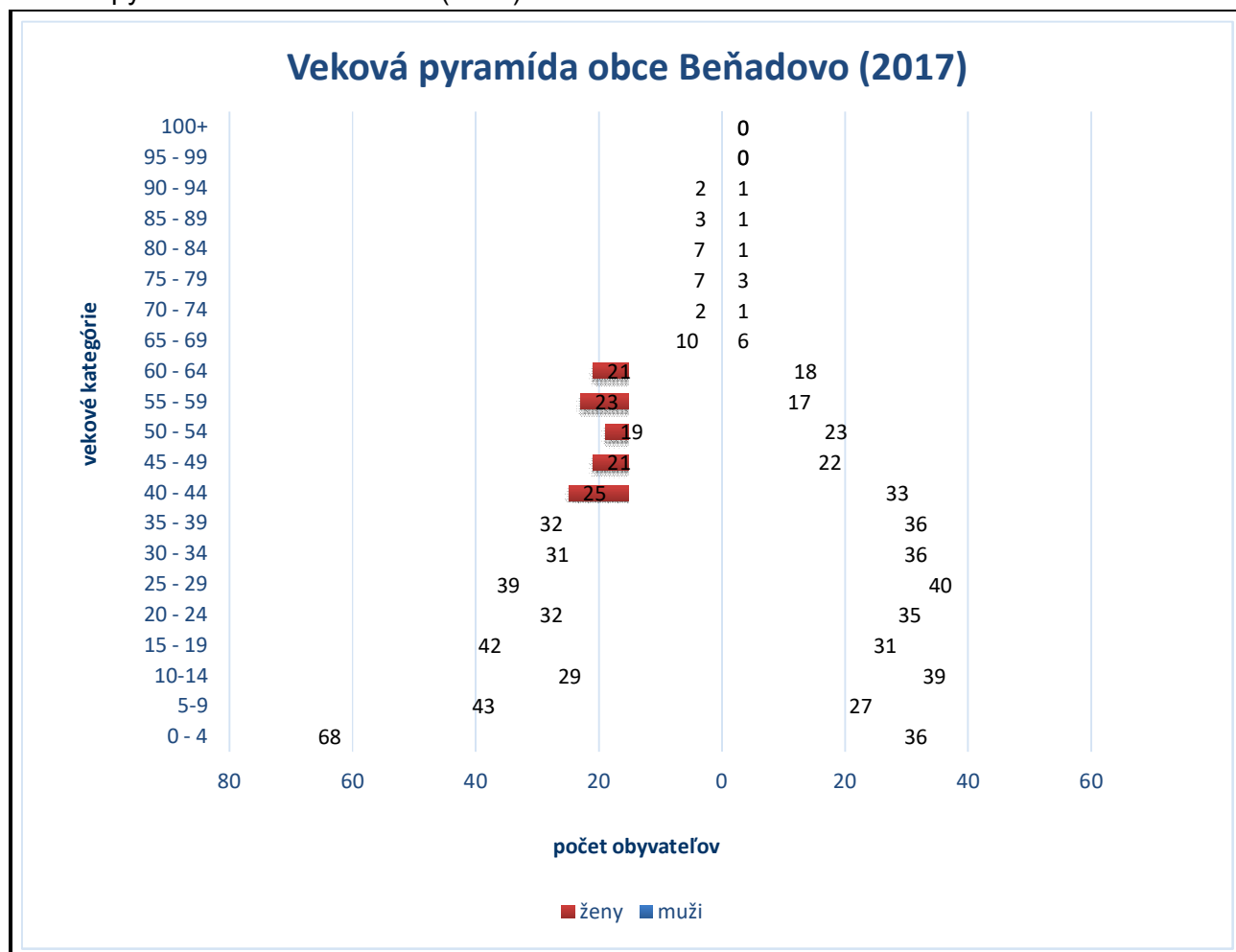
Beňadovo	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Narodení	14	16	11	16	11	13	20	20	20	24	17
Zomretí	7	6	7	5	4	3	6	9	2	5	4
Prirodzený prírastok obyvateľstva	7	10	4	11	7	10	14	11	18	19	13
Prisťahovaní na trvalý pobyt	4	7	4	1	1	2		9	4	10	7

Beňadovo	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Vystaňovanie z trvalého pobytu	2	3	16	2	7	2	2	6	8	4	7
Migračné saldo	2	4	-12	-1	-6		-2	3	-4	6	
Celkový prírastok obyvateľstva	9	14	-8	10	1	10	12	14	14	25	13
Počet obyvateľov obce	740	754	746	756	774	784	796	810	824	849	862

Zdroj: Štatistický úrad SR

Veková pyramída obce Beňadovo (2017)

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva:

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne je v obci najviac zastúpené obyvateľstvo bez školského vzdelania (27,98 %). Za nimi nasledujú obyvatelia so základným vzdelaním spolu 21,50 %. Úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou) má 15,03 % obyvateľov, 12,31 % obyvateľov má učňovské vzdelanie (bez maturity), 11,92 % má stredné odborné vzdelanie (bez maturity) a 5,57 % obyvateľov má vysokoškolské vzdelanie. Naopak vyššie odborné vzdelanie má 0,39 % obyvateľov a pri 0,91 % obyvateľoch nebolo zistené ich vzdelanie.

Tabuľka 6 - Najvyššie dosiahnuté vzdelanie

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie		Pohlavie		Spolu
Beňadovo		muži	ženy	
Základné		76	90	166
Učňovské (bez maturity)		73	22	95
Stredné odborné (bez maturity)		50	42	92
Úplné stredné učňovské (s maturitou)		14	12	26
Úplné stredné odborné (s maturitou)		52	64	116
Úplné stredné všeobecné		2	6	8
Vyššie odborné vzdelanie		1	2	3
Vysokoškolské bakalárske		5	15	20
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské		7	14	21
Vysokoškolské doktorandské		1	1	2
Vysokoškolské spolu		13	30	43
Študijný odbor	technické vedy a náuky I (baníctvo, hutníctvo, strojárstvo, informatika a VT, elektrotech., tech. chémia, potravinárstvo)	2	3	5
	technické vedy a náuky II (textilná v., sprac. kože, dreva, plastov, v. hud. nástrojov, archit., staveb., dopr., pošty, telekom., automatiz., špec. odb.)	5	1	6
	poľnohospodársko-lesnícke a veterinárne vedy a náuky	1	1	2
	zdravotníctvo	0	2	2
	spoločenské vedy, náuky a služby I (filozof., ekon., polit. a práv. vedy, ekonomika a manaž., obchod a služby, SŠ-OA, HA, praktická š., učeb. odb.)	3	6	9
	spoločenské vedy, náuky a služby II (histor., filolog., pedag. a psych. vedy, publicistika a informácie, telových., učiteľstvo, SŠ - gym.)	1	17	18
	vojenské a bezpečnostné vedy a náuky	1	0	1
Bez školského vzdelania		98	118	216
Nezistené		6	1	7
Úhrn		385	387	772

Zdroj: Štatistický úrad SR

Bez školského vzdelania	27,98 %
Základné	21,50 %
Úplné stredné odborné (s maturitou)	15,03 %
Učňovské (bez maturity)	12,31 %
Stredné odborné (bez maturity)	11,92 %
Vysokoškolské spolu	5,57 %
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	3,37 %
Úplné stredné všeobecné	1,04 %
Nezistené	0,91 %
Vyššie odborné vzdelanie	0,39 %

Tabuľka 7 - Obyvateľstvo podľa pohlavia a národnosti – obec Beňadovo

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	383	384	767
Nezistená	2	3	5
Spolu	385	387	772

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z hľadiska národnostného zloženia je obyvateľstvo obce homogénne. V obci žijú podľa sčítania obyvateľov občania slovenskej a 5 obyvateľov nezistenej národnosti. K slovenskej národnosti sa v obci hlásilo až 99,35 % obyvateľov. Občanov s nezistenou národnosťou bolo v obci spolu 5 (cca 0,65 %).

Tabuľka 8 - Obyvateľstvo podľa pohlavia a náboženského vyznania – obec Beňadovo

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	382	382	764
Bez vyznania	1	0	1
Nezistené	2	5	7
Spolu	385	387	772

Zdroj: Štatistický úrad SR

Podľa údajov zo SODB 2011 z hľadiska náboženského vyznania obyvateľstva dominujú v obci obyvatelia, ktorí sa hlásia k rímskokatolíckej cirkvi (tvoria až 98,96 % obyvateľstva obce). Bez vyznania bola 1 osoba a pri 7 osobách sa nepodarilo zistiť náboženské vyznanie.

1.3 Hospodárstvo

V súčasnosti sa výrobné zariadenia v obci nenachádzajú. Územná plán pokladá za zárodok budúcej novej výrobnéj zóny juhozápadnú časť obce, kde sa nachádza hospodársky dvor. Nepredpokladá sa vznik veľkoplošných areálov, ale vznik malých firiem - firemných areálov a remeselných dvorov.

Poľnohospodárska výroba

Potenciál poľnohospodárskej krajiny (cca 670 ha celkovej plochy) nedáva primerané šance pre rozvoj veľkovýrobného poľnohospodárstva. V návrhovom období treba i naďalej uvažovať s tým, že dvor zostane pre funkciu rastlinnej a živočíšnej výroby (naďalej bude v činnosti nízkokapacitná prevádzkareň pre čerstvé mäso - bitúnok s nízkou kapacitou).

Ostatná poľnohospodárska pôda bude obhospodarovaná súkromnými osobami (fyzickými a právnickými). Treba očakávať, že časť neefektívnych pasienkov bude presunutá do lesnej pôdy (sukcesia) a že môžu vzniknúť menšie farmy (ekofarmy, biofarmy...) a môže sa ujať plantážny spôsob pestovania lesných plodov a vzniknú plochy a objekty na spracovanie úrody.

Lesné hospodárstvo

Lesy v tomto kraji boli vždy jedným z hlavných fenoménov prírody, ktorý sa podieľal na obraze krajiny a zároveň k nemu smerovali prvotné záujmy človeka pri zabezpečovaní svojej existencie. V tejto oblasti lesný fond obhospodarujú (cca 78,63 ha) Lesy SR (OZ Námestovo) a fyzické osoby (individuálni vlastníci - bývalí urbárnici obce Beňadovo).

V najbližšom období očakávame, že sa zvýši výmera LP na úkor pasienkov (sukcesia). Z hľadiska tvorby pracovných miest lesné hospodárstvo (lesná výroba) nepredstavuje v obci významnú zložku hospodárskej základne.

Firmy so sídlom v obci:

- AGRO BEŇADOVO, s.r.o. - Chov hospodár. zvierat
- house.building.reconstruction, s. r. o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- KAMPASTAV, s. r. o. - Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach
- MT STRECHY, s. r. o. - Pokrývačské práce
- PATEREKMONT, s.r.o. - Ostatná stavebná inštalácia
- PEMARA s.r.o. - Špecializované sprostredkovanie obchodu s iným špecifickým tovarom
- PM Stahl s.r.o. – Obrábanie
- RAMA TRANSPORT s.r.o. - Nákladná cestná doprava, Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
- RAMAL s. r. o. - Výstavba obytných budov
- Zdenek Triebel - Ostatná osobná pozemná doprava i. n.
- ŽIVNOSTNÍCI s.r.o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce

Občianske združenia so sídlom v obci:

- Skupina pre miestne akcie, o.z. - rozvoj obce, regiónu, CR
- Športový klub Beňadovo - ŠK

Obchod

V obci sa nachádza niekoľko predajní (predajňa potravín Jednota, súkromné predajne potravín a predajňa zmiešaného tovaru). Súčasný stav maloobchodnej siete je v podstate vyhovujúci. Potreba občianskej vybavenosti sa naďalej bude prispôsobovať požiadavkám, ktoré vzniknú počas naplňania koncepčných zámerov formulovaných v územnom pláne pre návrhové obdobie.

Ubytovacie služby

V obci sa v súčasnosti nenachádzajú ubytovacie zariadenia. V návrhu územného plánu sa počíta so vznikom požiadaviek na ubytovacie kapacity. Pri vstupe do obce je navrhnutý penzión o kapacite 60 lôžok, druhý je navrhnutý na severnom okraji obce (60 lôžok). Tiež sa predpokladá ubytovanie v súkromí.

Stravovacie služby

V obci sa v súčasnosti nenachádzajú stravovacie zariadenia. Nárast počtu obyvateľov a rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu si vyžaduje aj adekvátne doplnenie - vybudovanie stravovacích služieb s kompletným stravovaním. Územný plán navrhuje doplniť minimálne jedno kompletné stravovacie zariadenie v centrálnej časti obce ako súčasť navrhovanej rekonštrukcie "polyfunkčného domu" s kapacitou cca 25 - 50 stoličiek.

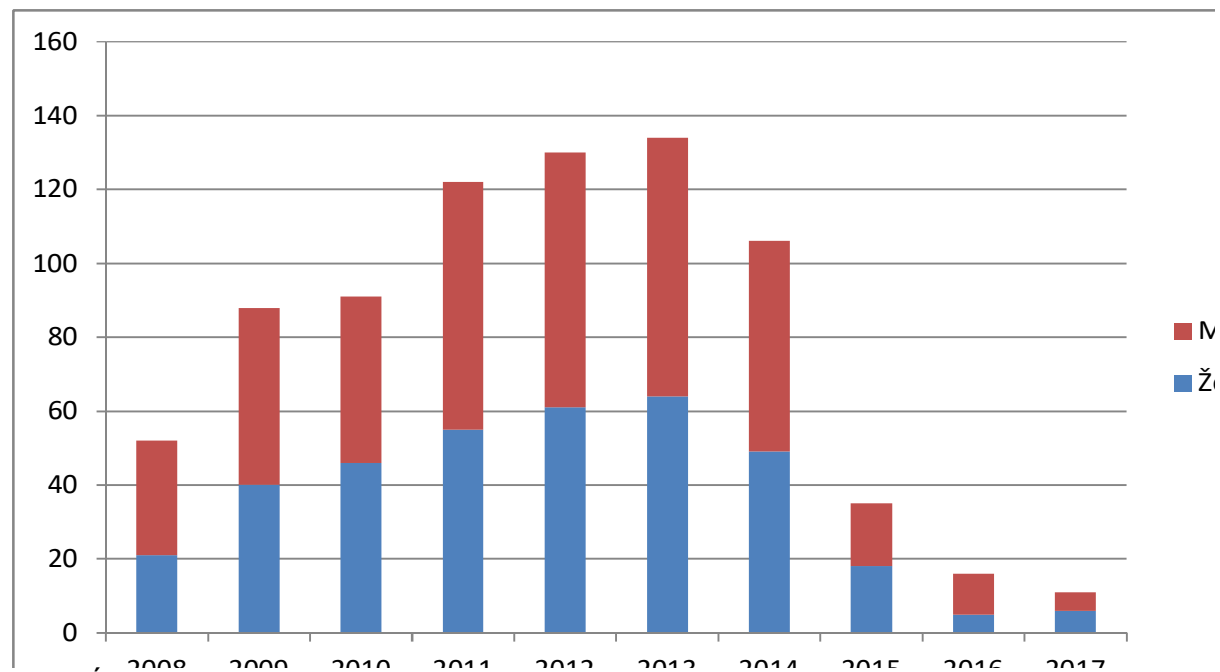
Ďalšie prevádzky poskytujúce stravovacie služby vzniknú aj v iných polohách obce ako komplementárne funkcie pri ubytovacích, rekreačných, športových a i. zariadeniach. Celkovo by mohlo byť minimálne cca 100 stoličiek v reštauračnom stravovaní.

Trh práce:

Počet nezamestnaných v obci Beňadovo sa od roku 2009 výrazne zvýšil vplyvom svetovej hospodárskej krízy. Prvý pokles nastal až v roku 2014. V sledovanom období bol najvyšší počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v roku 2013 (spolu 134 uchádzačov). V roku 2017 bolo v obci Beňadovo celkovo 11 evidovaných uchádzačov o zamestnanie, z toho 5 žien a 6 mužov.

Graf č. 2 - Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Tabuľka 9 - Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti – obec Beňadovo

Odvetvie ekonomickej činnosti	Ekonomicky aktívne osoby			
	muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
Beňadovo				
Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	3	5	8	5
Lesníctvo a ťažba dreva	4	0	4	2
Výroba potravín	4	2	6	6
Výroba textilu	0	2	2	1
Výroba odevov	2	13	15	11
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku; výroba predmetov zo slamy a prúteného materiálu	4	1	5	4
Výroba výrobkov z gumy a plastu	1	4	5	5
Výroba a spracovanie kovov	3	1	4	4
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	5	1	6	5
Výroba počítačových, elektronických a	2	18	20	16

optických výrobkov				
Výroba elektrických zariadení	2	4	6	6
Výroba strojov a zariadení i. n.	6	1	7	6
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	5	7	12	11
Výroba ostatných dopravných prostriedkov	1	0	1	1
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2	0	2	2
Výstavba budov	39	0	39	36
Inžinierske stavby	12	2	14	10
Špecializované stavebné práce	54	1	55	51
Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	3	1	4	3
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	6	3	9	8
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	3	8	11	11
Pozemná doprava a doprava potrubím	8	2	10	9
Skladové a pomocné činnosti v doprave	0	1	1	0
Poštové služby a služby kuriérov	0	2	2	2
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	2	3	3
Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	0	1	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	1	0	1	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	1	1	2	2
Sprostredkovanie práce	0	3	3	1
Bezpečnostné a pátracie služby	3	0	3	3
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	1	0	1	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	0	1	1	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	4	11	15	11
Vzdelávanie	3	9	12	10
Zdravotníctvo	6	4	10	8
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	0	2	2	2
Sociálna práca bez ubytovania	1	2	3	1
Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	0	1	1	1
Činnosti herní a stávkových kancelárií	0	1	1	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	1	1	1
Činnosti členských organizácií	5	1	6	5
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb	1	0	1	1

pre domácnosti				
Ostatné osobné služby	1	1	2	2
Nezistené	10	4	14	10
Spolu	207	124	331	281

Zdroj: Štatistický úrad SR

1.4 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Inštitúcie:

Základná škola s materskou školou

Základná škola s materskou školou v Beňadove je plno organizovanou školou. V škole pracuje 32 zamestnancov. Škola má učebne pre všetky triedy, počítačovú učebňu, učebňu chémie a knižnicu. V areáli je ihrisko s umelou trávou. V blízkom okolí sú umiestnené posilňovacie zariadenia, ktoré využívajú aj vo voľnom čase.

Predškolské zariadenie (MŠ) je umiestnené v samostatnom objekte a pre návrhové obdobie nebude kapacitne vyhovovať. Po rekonštrukcii objektu je možné súčasnú kapacitu škôlky podľa potreby zväčšiť. Materskú školu navštevuje spolu 39 detí.

Základnú školu navštevuje 127 žiakov. V prípade základnej školy je potrebné počítať s jej dostavbou (telocvičňa, športoviská) a s komplexnou modernizáciou.

Zvýšenie počtu žiakov pre návrhové obdobie v rámci súčasnej školskej a rodinnej politiky je problematické predpokladať.

Tabuľka 10 - Školstvo – obec Beňadovo

Školstvo – obec Beňadovo	Údaj
Materské školy spolu	1
Materské školy spolu - deti	39
Základné školy - (1. - 9. roč.) spolu	127
Materské školy - štátne	1
Materské školy - štátne - triedy	1
Materské školy - štátne - učitelia	4
Základné školy - štátne (1. - 9. roč.) - učitelia	5
Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a jedální v MŠ)	1
Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a v MŠ)-miesta pri stoloch	32
Školské jedálne spolu (bez VŠ. jedální a v MŠ) - stravníci	53

Zdroj: Štatistický úrad SR,

Zdravotníctvo

Zdravotnícke služby v obci sa nenachádzajú, zabezpečuje je ich zdravotné stredisko v Námestove prípadne v obci Lokca. V návrhovom období je možné poskytnúť priestory a v prípade záujmu poskytovať tieto služby aj v Beňadove.

Sociálne zabezpečenie:

V súčasnosti sa priestorová vybavenosť pre túto činnosť v obci nenachádza. Aktuálna je požiadavka na plochu pre funkciu typu či sociálneho domu v širšom chápaní. V tejto oblasti je aj predpoklad vzniku rôznych agentúr poskytujúcich rôzne služby (starostlivosť o deti, rekvalifikácie, ...). Územný plán navrhuje vybudovanie bytového domu.

1.5 Technická infraštruktúra

Doprava

Doprava v obci Beňadovo je špecifická kostrou základného komunikačného systému, ktorú tvorí koncová cesta III/52011. Táto je napojená prostredníctvom cesty III/52010 na II/520, I/59 a I/78 na diaľničnú sieť. Tieto cesty sú nositeľom vnútroštátnej cieľovej a zdrojovej dopravy.

Osou jestvujúceho komunikačného systému je cesta III/52011. Cestu III/52011 v obci dopĺňa obslužná komunikácia, ktorá sa na ňu napája kolmo a skľudnené komunikácie.

Obec je napojená na nasledovné nadradené dopravné trasy:

- cesta I. triedy I/78 Oravský Podzámok - Oravská Jasenica - Zubrohlava - Oravská Polhora
- cesta I. triedy I/18 Liptovský Mikuláš - Ružomberok - Kraľovany - Žilina - Bytča
- cesta I. triedy I/59 Tvrdošín - Ružomberok
- cesta I. triedy I/61 Bytča - Považská Bystrica
- cesta I. triedy I/70 Dolný Kubín - Kraľovany
- diaľnica D1 Žilina - Bratislava

Nové komunikácie sú navrhnuté k penziónu na začiatku obce v dĺžke 100 m a k vleku na hornom konci obce v dĺžke 60 m. Vo variantnom riešení je navrhnutá okrem už spomínaných, vo východnej časti obce sídelná časť Lány, kde je kultúrna pamiatka - drevená zvonica. Táto je umiestnená do centra sídelného útvaru - námestia, odkiaľ na sever a na juh vedie komunikačné prepojenie na jestvujúce cesty obce.

Územný plán vo svojom dopravnom riešení navrhuje opatrenia, ktoré znížia resp. eliminujú negatívne účinky od dopravy a v rámci možností minimalizujú problémy v dopravnom systéme obce. Miestne komunikácie musia byť posudzované individuálne. Šírkové usporiadanie v niektorých prípadoch, vzhľadom na spôsob zástavby, nebude možné upraviť na normové parametre. V miestach, kde to terénne možnosti a stavebné podmienky dovoľujú po dohode s majiteľom pozemku a obcou, dôjde k úprave smerového aj výškového vedenia trasy komunikácií.

Cestná doprava statická

Nárast automobilizácie vyvolal potrebu zabezpečiť dostatok odstavných plôch a parkovacích miest. Ďalšie nároky na parkovanie sú priamo po obslužných a iných komunikáciách. Odstavovanie vozidiel je zabezpečené na pozemkoch rodinných domov. Hlavné plochy statickej dopravy sú alokované v centre obce. Nedostatočný počet parkovacích miest je pred obchodnými jednotkami, obecným úradom, cintorínom a športovou infraštruktúrou.

Lokalizácia dopravných zariadení

Čerpacia stanica a opravovňa motorových vozidiel sú lokalizované v Námestove vzdialenom cca 30 km. S výstavbou iných dopravných zariadení nie je potrebné v riešenom území uvažovať.

Hromadná doprava

Obec Beňadovo sa nachádza na trase Námestovo - Lokca - Breza - Beňadovo - Mútne - Oravské Veselé - Námestovo. Je to okruh, ktorý umožňuje dve dopravné trasy. Dopravné spojenie obce je takto prepojené s Námestovom dostatočne vzhľadom k tomu, že v obci je veľa mladých zárobkovo činných obyvateľov.

V intraviláne obce na ceste III/52011 sú situované 3 zastávky. Jedna je v dolnej časti obce - jestvujúca, druhá je navrhnutá v centre obce pri škole, obchode a kostole a tretia je navrhnutá v hornej časti obce na obslužnej komunikácii, na rozhraní starej a novej zástavby.

Autobusové zastávky - prístrešky je potrebné architektonicky dotvoriť, vytvoriť samostatný zastávkový pruh vrátane pešieho napojenia.

Cyklistická doprava

Vzhľadom na dobré krajinné zázemie má obec Beňadovo ideálnu polohu pre rekreáciu, turistiku aj cykloturistiku. Prispieva k tomu blízkosť pohoria Oravské Beskydy, konkrétne vrchol Pilsko a Babia Hora, prípadne Podbeskydská vrchovina, ale aj blízkosť vodnej nádrže Orava. Trasy cyklistickej dopravy je možné viesť aj v rámci jazdného priestoru obslužných komunikácií prípadne vytipovaných poľných ciest medzi obcami regiónu Orava.

Zásobovanie vodou

Obec Beňadovo patrí medzi obce, kde je zásobovanie pitnou vodou na pomerne nízkej úrovni, keď vonkajší vodovod bol vybudovaný skupinou občanov a zásobuje len podiel zúčastnených, jeho kapacita je fakticky vyťažená. Vodovod nezabezpečuje požiaru vodu. Požiarna voda je zabezpečovaná z miestnej požiarnej nádrže.

Obec vyvíjala v minulosti snahu o vybudovanie vlastného vodovodného systému. V spolupráci so susednou obcou Mútne sa podieľala na rozširovaní (priblížení) ich vodovodnej siete ktorá bola privedená do ich miestnej časti - Mútňanského Duľova. Odtiaľ je ku prvým domom Beňadova cca 1200 m, ku uvažovanému vodojemu cca 2200 m. Táto stavba je na úseku po Duľov v prevádzke, s reálnou perspektívou ďalšieho budovania a dobudovania.

Obec je zahrnutá aj do plánov rozvoja vodohospodárskej sústavy, keď sa uvažuje s jej napojením na Oravský skupinový vodovod. Koncepcia je založená na odbere vody z tohto vodovodu - vyššieho rádu v obci Novoť, kde bude vybudovaná odberná šachta a voda dodávaná do vodovodnej siete Beňadovo.

Pre obe alternatívy prívodu bude voda z vodojemu, v aktuálnych tlakových parametroch distribuovaná v prijateľnom tlaku pre obyvateľstvo systémom uličných rádo.

Obec nateraz nemá preskúmané alternatívne zdroje vodných zdrojov v extraviláne obce, v minulosti sa spoliehalo na zdroje v Mútnom, ktoré sú v súčasnej dobe prehodnocované, obecná sústava bude oddelená od spoločných zdrojov Randová, prechodom na vlastné - nové pramene.

Je preto potrebné ďalej rozvíjať vodovodný systém v sídle. Budovať prívod z Mútňanského Duľova, vodojem a miestnu sieť podľa vypracovaných projektov, zároveň poistiť perspektívy celého systému, napojením na skupinový vodovod cez obec Novoť.

Odkanalizovanie obce

Obec nateraz nie je odkanalizovaná jednou kanalizačnou sústavou. Jednotlivé domy (podľa vybavenia) sú odkanalizované vlastnou domovou kanalizáciou a odpadové vody sú zaústené do domovej žumpy resp. septiku.

V obci sa navrhuje budovanie obecnej kanalizácie s odvedením vôd ku potoku Mútňanka, kde bude v priestore mlyna vybudovaná vlastná ČOV a vyčistené vody budú zaústené do tohto potoka. Stoková sieť bude sledovať uličnú sieť s rešpektovaním reliéfu terénu. Zariadenie bude budované na kapacitu obce.

Dažďové vody zo striech objektov a spevnených plôch nehnuteľností (ak to dovoľí geológia) môžu byť odvádzané do podlažia. V prípade, že geológia neumožní túto alternatívu, dažďové vody sa zaústia do uličnej dažďovej kanalizácie resp. cestného rigolu, ktoré vyústia do príslušného recipientu pomocou výústneho objektu. Obdobným problémom je odvádzanie dažďových z komunikácií do povrchových vôd. Aj v tomto prípade však treba rešpektovať požiadavky príslušného vodohospodárskeho orgánu.

Zásobovanie elektrickou energiou

Územie obce je zásobované elektrickou energiou z VN 22 kV vonkajšieho vedenia, prichádzajúceho do katastrálneho územia obce zo západnej strany. Uvedená linka prechádza extravilánom a čiastočne intravilánom obce.

Aj keď súčasný stav v kapacite transformačných staníc pokrýva predpokladaný nárast spotreby el. energie v celom riešenom území, s prihliadnutím na územnú rozľahlosť navrhovanej IBV a občianskej vybavenosti vzhľadom na polohu jestvujúcich transformačných staníc bude pre pokrytie nárastu spotreby nutné rekonštruovať jestvujúce transformačné stanice a vybudovať jednu novú.

V zmysle územného plánu je potrebné v centrálnej časti obce postupne s energetickým podnikom zrekonštruovať vonkajšiu sekundárnu sieť na káblovú sieť s uložením v zemi.

Zásobovanie plynom

Obec Beňadovo nateraz nemá vybudované miestna plynovody. Územie hornej Oravy bolo posledné veľké územie v republike, kde sa systematicky budoval prívod plynu a vytvárali sa podmienky pre napájanie odberateľov - domácností a občianskej vybavenosti. Sú vybudované miestne siete v Námestove, kde je rozhodujúci odberateľský činiteľ jestvujúci priemysel. Pre obec Beňadovo sa v dnešných ekonomických podmienkach neuvažuje a budovaním plynárenskej rozvodnej sústavy.

Zásobovanie teplom

Štruktúra bytového fondu z hľadiska dodávky tepla pre vykurovanie a prípravu TÚV predstavuje decentralizovaný spôsob zásobovania teplom so spaľovaním plynu a tuhých palív (uhlie, drevo) v lokálnych spotrebičoch a kotloch na ústredné vykurovanie.

Objekty občianskej vybavenosti sú zásobované teplom z vlastných zdrojov tepla najmä ústredným vykurovaním. Koncepcia zásobovania teplom sa v návrhovom období nezmení, treba však počítať s využívaním netradičných zdrojov energie a z druhotných zdrojov.

Pošta

Poštovú službu v Beňadove zabezpečuje prevádzka pošty v obci Mútne. Predpokladá sa zásadná zmena v zabezpečovaní tejto služby a to zriadením pošty v obci Beňadovo. Obec bude naďalej patriť pod stredisko poštovej prevádzky Liptovský Mikuláš. Poštové služby tuzemských zásielok budú zabezpečované oblastným spracovateľským centrom v Liptovskom Mikuláši, zásielky do zahraničia bude vykonávať pošta v Liptovskom Mikuláši.

Telefónna a mobilná sieť

Telefónna sieť pokrýva celú obec a bude rozšírená do oblasti novej IBV. Predpokladá sa mierny nárast nových telefónnych staníc z dôvodu záujmu o pripojenie na internet. V navrhovanej IBV budovať telekomunikačnú sieť káblami v zemi, prípojky k RD tiež káblami v zemi. V oblasti mobilných sietí okrem jestvujúceho vykrývača mobilného operátora T-Mobile v extraviláne bude potrebné v spolupráci s orgánmi a organizáciami ochrany prírody určiť podmienky pre rozšírenie vysielateľov aj ďalších operátorov mobilných sietí. Operátor T-

Mobile plánuje v k. ú. Beňadovo budovanie ďalšiu základňovú stanicu s umiestnením v extraviláne v lokalite Nad mlyn na rozhraní Beňadova a Dúľova.

Káblová televízia (KTV)

Pre zabezpečenie kvalitného televízneho signálu je na celom území obce zabezpečené prostredníctvom spoločnosti ORANET.

1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch

Kultúra

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Obyvatelia obce Beňadovo majú k dispozícii kultúrny dom. Existujúci - viacúčelový objekt (obecný úrad, kultúrny dom, hasičská zbrojnica...). Treba počítať aj s jeho komplexnou modernizáciou, aby sa posilnila jeho viacúčelovosť. Súčasne pribudnú nové priestory kultúry (napr. klubovne - klubová činnosť rôznych organizácií, internetová klubovňa, pošta a i.) v tomto objekte. Pri podpore rozvoja cestovného ruchu rekreácie a turizmu je nutné uvažovať aj s vytvorením podmienok pre budovanie klubových priestorov, ktoré môžu tvoriť súčasť rôznych zariadení spojených so službami v tejto oblasti.

Drevené stavby

Pri súpise domov a obyvateľov v roku 1828 bolo v dedine 60 obytných domov, z toho bolo 40 domov klasického trojdieleho typu. Dom bol rozdelený na tri časti, mal izbu s kuchyňou a pitvorom. Z pitvora sa vystupovalo na pôjd. Obec patrila v tomto období medzi najlepšie vystavané obce Oravy. Zrubové stavby si zruční obyvatelia stavali svojpomocne, na výstavbu mali dostatok dreva z lesov. Domy bohatších gazdov boli rozdelené na štyri časti. Dom, na základe ktorého potom boli postavené aj novšie, murované domy, mal stredný priestor delený na kuchyňu a pitvor. Vpredu bola predná izba vzadu bola komora.

Na svoju dobu Beňadovo bolo moderná a vyspelá dedina, ktorá predstihla mnohé iné obce. Stavby boli prikryté väčšinou šindľom, ale veľa ich bolo prikrytých slamenou strechou. V dome sa svietilo lúčmi, postupne sa zavádzali lampáše, až do zavedenia elektrickej energie. Od 8. augusta 1959 je v dedine elektrická energia.

Prvý obytný murovaný dom si postavil v roku 1937 Vendelín Ondrek. (Predtým bol postavený murovaný dom z nepálených tehál u Štefana Triebľa na konci 19. stor.) Za historicky veľmi krátke obdobie sa celkom zmenil vzhľad dediny.

Tabuľka 11 - Kultúra

Kultúra	Údaj
Verejné knižnice vrátane pobočiek	1
Verejné knižnice - počet knižničných jednotiek spolu	1 170
Verejné knižnice - počet používateľov	40
Kultúrne osvetové zariadenia	1
Kostoly a modlitebne rímskokatolíckej cirkvi	1
Cintoríny, urnové háje a rozptýl. lúčky	1
Cintoríny, urnové háje a rozptýl. lúčky - plocha ha	0,5

Zdroj: Štatistický úrad SR,

Spoločenské organizácie

Na území obce pôsobili a pôsobia viaceré spoločenské organizácie: Dobrovoľný požiarny zbor, Slovenský zväz žien, Slovenský červený kríž a Zväz invalidov.

Budova kultúrneho domu a obecného úradu

Obecná knižnica - Obec pravidelne zabezpečuje dopĺňanie knižného fondu do obecnej knižnice, ktorá je otvorená v popoludňajších hodinách v piatok. Knižnicu vedie knihovníčka obce.

Noviny obce Beňadovo - Občasník občanov obce Beňadovo – obec vydáva obecné noviny s informáciami o dianí v obci.

Monografia obce – Monografia obce Beňadovo bola vydaná v roku 1999.

Kultúrne pamiatky:

V obci Beňadovo sa nachádzajú pamiatkovo chránené objekty – nehnuteľné národné kultúrne pamiatky, na ktoré sa vzťahuje pamiatková ochrana v zmysle príslušných právnych predpisov.

Tabuľka 12 - Nehnuteľné národné kultúrne pamiatky v obci Beňadovo

Katastrálne územie	Pamiatkový objekt	Zauž. názov PO	Číslo ÚZPF	Stav.-tech. stav
Beňadovo	Zvonica drevená	drevená zvonica	2063/1	vyhovujúci
Beňadovo	Pilier s reliéfom	pilier pod sochou sv.Vendelína	2632/1	vyhovujúci
Beňadovo	Socha	socha sv.Vendelína-originál	2632/2	vyhovujúci
Beňadovo	Reliéf	reliéf sv.Benedikta na pilieri	2632/3	vyhovujúci

Zdroj: www.pamiatky.sk

- Stĺp sv. Vendelína

Prícestný kamenný stĺp je z 18. storočia. Na prednej strane v plytkej nike je reliéf sv. Benedikta v biskupskom odeve. Pilier má v hornej časti rímsovú hlavicu, na ktorej bývala

socha sv. Vendelína pod plechovou polkruhovou strieškou. O tomto stĺpe sa traduje, že ho prví obyvatelia do niesli z lomu v Jasenici na vlastných pleciach.

- Obytný dom č. 21

Zrubový dom z nekresaného dreva, zbudovaný na miernom svahu s vyrovnanou kamennou podmúrovkou. Dom tvorí trojpriestorovú dispozíciu konštrukcie miestností radených za sebou (izba, pitvor, komora). Strecha domu je sedlová s jednoduchým štítom a zvýšenou podlomenicou. Krytina je šindľová. Objekt bol premiestnený a rekonštruovaný so samostatne stojacim humnom v Múzeu oravskej dediny v Zuberici.

- Zvonica

Na svahu južne od obce, stojí zvonica, ktorá bola prvýkrát postavená v roku 1765. Za svojho trvania bola viackrát rekonštruovaná. V súčasnosti je v havarijnom stave a potrebuje rekonštrukciu. Veríme, že sa nájdu prostriedky na obnovenie tohto pamätníka založenia obce.

- Zvon zo starej zvonice

Zvon, ktorý obyvateľov sprevádzal od založenia obce. Zvon sa nachádza teraz vo veži kostola. Bol odliaty vo firme Knobloch v Banskej Bystrici v roku 1765. Je to najstaršia vec, ktorá súvisí so vznikom a založením obce.

- Pologátrová píla na vrchnú vodu

V Beňadove vodné píly predstavujú dôležitú skupinu ľudových výrobní na vodný pohon. Píla na vrchnú vodu v Beňadove bola súčasťou bývalej mlynárskej usadlosti Č. 94. Stála v chotári Bor (cca 1 km od dediny Beňadovo) v tesnej blízkosti cesty do Mútneho na križovatke do Beňadova. Z juhozápadnej strany ohraničovala pozemok usadlosti riečka Mútnianka. Terén v blízkosti píly vykazuje na pomerne malom úseku značný výškový rozdiel. Táto skutočnosť umožnila dosiahnuť potrebný spád, t. j. rozdiel medzi úrovňou hladiny vody pred „vodným kolesom“ a pod ním. Voda potrebná na pohon píly sa odoberala z riečky Mútnianky asi 600 m od píly na pozemku „Pod Kurcinkou“ na hranici chotárov Beňadovo - Dúlov, na drevenej hati, jaze, z ktorej samostatný zemný náhon vyúsťoval pred pílou do dreveného žlabu (zlobu). Využitá voda odtekala odpadovým kanálom späť do Mútnianky.

Pílu využívali súkromníci z Beňadova, Dúlova a Mútneho. Objekt píly má stĺpikovo - rámovú konštrukciu s doštenými stenami a sedlovou strechou, pokrytou šindľom, v pôdoryse má tvar obdĺžnika s rozmermi 12,5 x 4, 75 m. Píla je dvojpodlažná (hoci podlaha suterénu je čiastočne upravený terén). Vlastné pílenie sa robí na prízemí, kde sa nachádza väčšia časť píliaceho rámu s jeho doplňujúcim vybavením, zariadenia na dopravu klátov na pílenie (s kľukovým mechanizmom, ktorý umožňuje posun voza s klátom do rezu) a jeho vracanie do východiskovej polohy.

Šport

V obci sa nachádza športový areál so šatňami, v ktorom absentujú plochy menších hracích ihrísk ako tenis, volejbal a pod. Športový areál je potrebné modernizovať a dobudovať najmä pre masovú telovýchovu (tribúna, tréningové ihrisko a voľne prístupné ihriská pre širokú verejnosť). Areál by mohol poskytovať služby širokej verejnosti aj v rámci cestovného ruchu. Ďalšie športové plochy sa nachádzajú pri ZŠ.

Rozvoj cestovného ruchu a turizmu vyžaduje rozšírenie ponúk pre športové vyžitie aj v zimnom období. V súlade s požiadavkou zadania územný plán navrhuje v jeho blízkosti vybudovať lyžiarske vleky (cca 250 - 300 m) a tiež sociálne zariadenia (hygienické zariadenia, šatne, bufet, požičovňa športových potrieb, servis...).

Cestovný ruch

Poloha obce Beňadovo vzhľadom na Poľskú republiku, príslušnosť k CHKO Horná Orava s nenarušeným prírodným resp. životným prostredím, blízkosť Oravskej Priehrady s jej rekreačnými možnosťami, jestvujúci obytný fond a čiastočne disponibilné ľudské zdroje vytvárajú základný rámec pre isté, ale obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu, rekreácie a turizmu v obci.

Obmedzené preto, lebo na základe analýzy súčasného stavu a následného zhodnotenia potenciálu územia z hľadiska možných perspektív rozvoja rekreácie a cestovného ruchu sa ukazuje, že obec Beňadovo nemá dostatok atraktívnych funkčných predpokladov pre dynamicky rozvoj turizmu.

Vplyv na rozvoj obce môže mať aj cestovný ruch, ktorý sa môže prejavíť vo zvýšených požiadavkách na ubytovanie a iné rekreačné služby už aj vzhľadom na to, že väčšina rekreačných služieb (najmä ubytovacích) je využívaná návštevníkmi z Poľskej republiky.

Terény po stranách obce vhodné (nezalesnené plochy) pre rekreačné (rodinné) bežecké lyžovanie s rôznou náročnosťou.

Posilňovanie turistického zázemia na území obce môže súčasne odbremeniť Námestovo vždy žiadúceho náporu na ubytovacie kapacity. Územný plán nenaznačuje lyžiarsku turistickú trasu, nenáročné lyžiarske bežecké trasy je možné bez vytýčenia absolvovať v prehľadnom teréne.

1.7 Príroda a životné prostredie

Charakteristika prírodného prostredia

Beňadovo sa rozkladá pozdĺž Beňadovského potoka, ktorý je ľavobrežným prítokom Mútňanky v Podbeskydskej vrchovine. Pomerne kompaktný urbanistický pôdorys sa formoval postupne a bez regulácie výstavby. Katastrálne územie má mnohotvárný reliéf s nadmorskou výškou cca 763 m n.m. Katastrálne územie obce zaberá severnú časť Podbeskydskej vrchoviny, ktorá hraničí zo severu s Podbeskydskou brázdou a Oravskými Beskydami s masívom Babia hora (1725 m n. m). Z geologického hľadiska je podstatná časť katastrálneho územia budovaná flyšovými horninami a ich minerálne bohatými zvetralinami s prevahou pieskovcov, zlepcov a pod. Aluviálnu nivu vodného toku Mútňanka zaplňajú aluviálne sedimenty (štrky, piesky, hliny...). Nepatrnú časť katastrálneho územia tvoria bližšie neurčené substráty. Reliéf územia nie je výrazne členitý, Prevládajúce priemerné sklony svahov dosahujúce najčastejšie hodnoty 3,1 - 70, ojedinele 15,1 - 200. Charakteristickým a typickým prvkom krajiny štruktúry sú plochy so súkromným hospodárením na poľnohospodárskej pôde (záhumienky, záhrady, sady, trvalo trávne porasty, krajinná vegetácia). Zaberajú podstatnú časť katastra, viazané sú na sídlo, rozšírené do okolitej krajiny. Okrem iného predstavujú kvalitný estetický prvok v krajine. Vodné toky sprevádzajú súvislé línie vegetácie. Vo voľnej krajine sa nachádza menšie množstvo plôch s rozptýlenou vegetáciou v krajine (plošná). Hornatý charakter krajiny nemá bizarné dominanty ani vyhliadkové body, ktoré by bolo potrebné zvlášť preferovať pred ostatným územím. Vzhľadom na súvislo zalesnené hrebeňové partie, vyhliadkové body, z ktorých je príjemný a ukludňujúcimi pohľad na obec a panorámu sú veľmi obmedzené.

Reliéf

Reliéf územia nie je výrazne členitý, Prevládajúce priemerné sklony svahov dosahujúce najčastejšie hodnoty 3,1 - 70, ojedinele 15,1 - 200. Hornatý charakter krajiny nemá bizarné dominanty ani vyhliadkové body, ktoré by bolo potrebné zvlášť preferovať pred ostatným územím. Vzhľadom na súvislo zalesnené hrebeňové partie, vyhliadkové body, z ktorých je príjemný a ukludňujúcimi pohľad na obec a panorámu sú veľmi obmedzené (ÚPD, 2008, s. 7).

Reliéf územia determinujú pohoria Oravské Beskydy, Podbeskydská Brázda a Podbeskydská vrchovina.

Oravské Beskydy - Severnú časť Oravy vytvárajú Oravské Beskydy, ktorých hrebeňom vedie štátna hranica Slovenska s Poľskom i hlavné európske rozvodie. Celková rozloha pohoria je asi 150 km², dĺžka asi 35 km a šírka 1 - 6 km. Pokrývajú ho pomerne súvislé smrekové a miestami smrekovo-jedľové lesy. Vrcholové časti Babej Hory a Piľska majú prirodzené hole s kosodrevinou. Táto oblasť je rozdelená na menšie horopisné celky:

Ošust - juhovýchodný začiatok Oravských Beskyd. Začína od sedla Príslop pomerne nízkou horskou, zalesnenou skupinou s nadmorskými výškami okolo 1000 - 1100 m. Pilsko - skupina horstiev, ktoré má členitý reliéf. Rozprestiera na hranici s Poľskom a v Poľsku taktiež leží jeho väčšia časť. Vlastné Pilsko je však na našom území a má výšku 1557 m n.m. Polhoranská vrchovina - tiahne od sedla Hliny k masívu Babej hory. Tvoria ho horstvá s výškami okolo 1000 - 1200 m.

Babia Hora - je najvyššia a najkrajšia časť Oravských Beskyd, jej vrchol má výšku 1 725 m, a je i najvyšším vrcholom celých Vonkajších Západných Karpát. Výšková členitosť oblasti Babej Hory dosahuje okolo 600 m.

Podbeskydská brázda - Oravské Beskydy prechádzajú na južnej strane do zníženého územia nazývaného Podbeskydská brázda. Vznikla eróziou a denudáciou na mäkkých flyšových horninách pozostávajúcich hlavne z ílovcov, slieňovcov a pieskovcov. Údolím Oravských Beskyd tečie rieka Biela Orava, ktorá zbiera svoje prítoky tečúce z Oravských Beskyd a Podbeskydskej vrchoviny.

Podbeskydská vrchovina - Je to horský celok tiahnuci sa južne od Podbeskydskej brázdy. Povrch má prevažne vrchovitý, strmo rezaný charakter. Priečne kotliny, vytvorené eróziou, sú úzke, so strmými svahmi a veľkým spádom. Značná časť vrchoviny je zalesnená prevažne smrekovými lesmi. Podbeskydská vrchovina sa delí na nižšiu juhozápadnú časť a na vyššiu severovýchodnú časť, ležiacu na území doliny Bielej Oravy smerom na Rabču.

Geologické pomery

Z geologického hľadiska je podstatná časť katastrálneho územia budovaná flyšovými horninami a ich minerálne bohatými zvetralinami s prevahou pieskovcov, zlepenecov a pod. Aluviálnu nivu vodného toku Mútnanka zapíňajú aluviálne sedimenty (štrky, piesky, hliny...). Nepatrnú časť katastrálneho územia tvoria bližšie neurčené substráty. Geologický a geomorfologický vývoj opisovaného územia je veľmi zložitý. Základ jednotlivým horopisným celkom dali niekoľkokrát sa opakujúce tektonické pohyby v starších a mladších treťohorách. Hrubé geomorfologické obrysy spôsobili v pohoriach a kotlinách horotvorné pohyby v mladších treťohorách, keď vyzdvihnutím vznikli horské celky a poklesom zasa kotliny. Medzi jednotlivými fázami tektonických pohybov existovali aj obdobia relatívneho pokoja, počas ktorých sa nerovnosti reliéfu zarovnávali. Zvýškami takéhoto plochého zarovnaného reliéfu sú plošiny, ktoré môžeme vidieť pozdĺž riek a na úpätí pohorí, široké ploché chrby v pohoriach a kotlinách. Začiatkom štvrtohôr nastali veľké zmeny v podnebí zemského povrchu. Silné ochladenie klímy viedlo ku vzniku ľadových dôb. V severnej a strednej Európe existoval rozsiahly ľadovcový štít, ktorý v čase najväčšieho rozsahu siahal zo Škandinávie až k severnému úpätiu Karpát a Sudet. Opisovaná oblasť ležala vtedy v tzv. príľadovcovej (periglaciálnej) zóne, kde vládlo studené tundrové podnebie.

V krátkych letných obdobiach sa horské potoky menili na mocné prívalové toky a z dolín vynášali materiál. Pri vyústení potokov do Oravskej kotliny sa so zmenšením spádu zmenšila

aj unášania sila vody a materiál sa ukladal. Vznikli tak náplavové kužele. Zvlášť výrazný je náplavový kužel v Oravskej kotline. Väčšie toky, ako Orava, ukladali materiál na dne svojich dolín v podobe širokých aluviálnych nív. Ľadovú dobu (staršie štvrtohory) niekoľkokrát prerušilo oteplenie podnebia v medziľadových dobách, ktoré spôsobilo ústup ľadovcov. V medziľadových dobách mali rieky menej materiálu, ale zato väčšiu eróznú energiu, takže rozrezali a odniesli materiál, ktorý uložili v radových dobách. Tým sa sformovali riečne terasy. Pozdĺž rieky Oravy sa vytvorilo niekoľko terasových stupňov. Najzreteľnejšie sú vo výške 4-10, 20, 70 až 80 m nad aluviálnou nivou Oravy. V mladších štvrtohorách sa na modelovom a pretváraní povrchu i naďalej podieľala významnou mierou tečúca voda a povrchové toky si neustále prehybovali svoje koryta. Okrem nej to bola erózia pôdy, najmä zosuny a vôbec procesy svahovej modelácie, ktoré sú veľmi časte vo flysovej časti opisovanej oblasti. Čím ďalej, tým väčšiu reliéfovú úlohu v súčasnosti zohráva Človek a v posledných desaťročiach stojí medzi reliéfovými činiteľmi na prvom mieste (napr. vybudovanie vodnej nádrže Orava, regulácie tokov a podobne). Vznik krasových javov závisí od geologickej stavby, uloženia hornín a v podstatnej miere od množstva zrážok. V centrálnej časti a na severnom okraji Oravy, ktoré tvoria podstatnú časť tohto regiónu, chýba základný predpoklad krasovatenia - vhodné geologické zloženie hornín. Hlavné krasové horniny - všetky druhy vápencov a dolomitov, sa až na neveliké bradlové pásmo v opisovanej časti Oravy nenachádzajú, s čím súvisí i to, že krasové javy na opisovanom území neexistujú. Nepatrné (plošne) krasové útvary sa vyskytujú iba nad Vyšným Kubínom (bradlové pásmo), v západnom svahu Ostrej skaly. Ide o 35 m hlbokú a 57 m dlhú puklinovitú jaskyňu priepastného typu (objavili v nej medvedie kosti). Vchod do jaskyne je zarastený lieštinami.

Pôdne pomery

V okolí obce sa nachádzajú kambizeme, rendziny a fluvizeme. Kambizeme typické, nasýtené (Eutric Cambisols) - Tvoria prevažnú časť pôdneho krytu pod trávnyimi porastami. Vyskytujú sa približne do nadmorskej výšky 800 m s rôznou hĺbkou a obsahom skeletu. Hĺbka pôdneho profilu po súvislú vrstvu skeletu, alebo pevnú horninu, je variabilná. Prevládajú stredne hlboké až hlboké pôdy (od 0,4 do 1,2 m). Kambizeme s plytkým profilom (do 0,3 m) sú zastúpené len ojedinele na vrchných častiach svahov a na miestach, kde sa pevná hornina vyskytuje blízko povrchu pôd. Humusový horizont, má hrúbku 0,15 až 0,20 m. Je to ochrický humusový horizont, t.j. svetlý s nižším podielom kondenzovaného - trvalého humusu. Hlbšie je prevažne svetlohnedý horizont pedogénneho zvetrávania - kambický horizont, ktorého hĺbka je 0,40 až 1,50 m a pod nim je pôdotvorný substrát. Kambizeme typické sú charakteristické ľahšou zrnitosťou. Výrazne prevládajú pôdy s piesočnatohlinitým humusovým horizontom. Profilový priebeh zrnitosti a pórovitosti (okolo 60 %) podmieňuje zvýšenú vysychavosť týchto pod v suchých mesiacoch, osobitne na svahoch s južnou expozíciou. Pôdna reakcia kambizemí typických je kysla (4,5 až 5,0 pH/KCl). Sorpčný komplex je však nasýtený bázickými kationmi nad 50 - 60 %, čo je podmienené veľkým zastúpením ľahko zvetrávajúcich minerálov obsahujúcich Ca, Mg, K a Na. Hodnota výmennej kationovej sorpčnej kapacity je stredná, v humusovom horizonte od 19 do 25 cmol (+).kg-1, čo je podmienené vysokou sorpčnou kapacitou humusu, ktorého je okolo 5 %.

Kambizeme typické, kyslé - nenasýtené (Dystric Cambisols)

Vyskytujú sa v nadmorských výškach približne nad 800 m (miestami na severne exponovaných svahoch aj nižšie). Pôdotvornými substrátmi sú zvetraliny andezitových pyroklastík v tufovom vývoji. Hĺbka pôdneho profilu, jeho stavba a fyzikálne vlastnosti, sú ako u predchádzajúcej variety kambizemí. Pôdna reakcia je kyslá (4,5 až 5,0 pH/KCl), ale sorpčný komplex je nenasýtený bázickými kationmi a ich zastúpenie je pod 50 %. Hodnota výmennej kationovej sorpčnej kapacity je vysoká až veľmi vysoká 25 až 35 cmol (+).kg⁻¹, čo je podmienené vysokým obsahom humusu (5 až 7 %). Obsah živín je charakteristicky nízkym obsahom prijateľného P (pod 10 mg.kg⁻¹) aj nízkym obsahom prijateľného K (okolo 50 mg.kg⁻¹).

Kambizeme dystrické (spodo-dystric Cambisols)

Vyskytujú sa na zvetralinách kyslých hornín kryštálka v nadmorských výškach nad 800 m. Prevládajú stredne hlboké až hlboké pôdy. Stavba pôdneho profilu je zhodná s kambizemami nenasýtenými. Zrornosť týchto pod je hlinopiesočnatá. Pórovitosť - prirodzená drenážna schopnosť je dostatočne veľká. Pôdna reakcia je veľmi kyslá (pod 4,0 - 4,5 pH/KCl). Sorpčný komplex je extrémne nenasýtený bázickými kationmi (pod 30 %) a sorpčná kapacita je stredná 20 až 25 cmol (+).kg⁻¹. Obsah humusu je pomerne vysoký 6 až 8 %.

Gleje typické (Eutric Gleysols)

Vyskytujú sa v depresiách na nivách vodných tokov a pozdĺž ich prítokov. Sú charakteristické prevažne trvalou prítomnosťou podzemnej vody blízko ich povrchu. Prevládajú stredne hlboké pôdy. Pôdny profil pozostáva z veľmi tenkého humusového horizontu, väčšinou je to len subhorizont hydrofilnej vegetácie. Len na niektorých miestach so stagnujúcou vodou blízko povrchu sa pod bohatou hydrofilnou vegetáciou vytvoril hrubší horizont slabo rozloženej organickej hmoty podobnej rašeliny, ktorý však nemá väčšiu hrúbku ako 0,10 m. Pod humusovým horizontom je sivo namodralý glejový horizont s hrdzavými škvrkami, v ktorom výrazne prevládajú redukčné procesy. Sú to stredne ťažké pôdy. Na dnách dolín malých prítokov Beňadovského potoka a iných vodných tokov sú silne až extrémne skeletnaté. Ich vodný režim je určovaný vysokou hladinou podzemnej vody. Sú to kyslé pôdy s vysokým stupňom nasýtenia sorpčného komplexu bazami, v ostatnej časti s extrémne nízkym stupňom nasýtenia. Obsah živín závisí od lokality ich výskytu. Prevažne majú nízky obsah P aj K.

Fluvizeme

Fluvizeme sú mladé, dvojhorizontové A - C pôdy, vyvinuté výlučne z holocénných fluviálnych, t.j. aluviálnych a proluviálnych silikátových a karbonátových sedimentov Beňadovského potoka a jeho prítokov (alúviá tokov, náplavové kužele). Sú to pôdy v iniciálnom štádiu vývoja s pôdotvorným procesom slabej tvorby a akumulácie humusu, pretože tento proces je, resp. v nedávnej minulosti bol narúšaný záplavami a aluviálnou akumuláciou. Pre fluvizeme je typická textúrna rozmanitosť, rôzna minerálna bohatosť a rôzne vysoká hladina podzemnej vody, s následným vplyvom na vývoj ďalšieho, glejového G - horizontu. Fluvizeme sú teda pôdy so svetlým, plytkým (tzv. ochrickým) Ao - horizontom zriedkavo presahujúcim hrúbku 0,3 m, ktorý prechádza cez tenký prechodný A/C - horizont

priamo do litologicky zvrstveného pôdotvorného substrátu, C-horizontu. V typickom vývoji môžu byť v profile náznaky glejového G - horizontu (glejový oxidačný Go - horizont a glejový redukčno - oxidačný Gro - horizont), čo znamená, že hladina podzemnej vody je trvalo hlbšie ako 1 m.

Klimatické pomery

Opisované územie leží z väčšej časti v chladnej oblasti. Iba dolina rieky Orava má o niečo teplejšie podnebie a patrí do mierne teplej oblasti. Najchladnejším mesiacom roka, ako všade na Slovensku je v dlhodobom priemere január a jeho priemerné teploty kolíšu od -4°C do -7°C , napr. v obci Oravská Polhora. (810 m n. m.) je priemerná januárová teplota $-5,7^{\circ}\text{C}$, v Oravskej Lesnej (769 m n. m.) $-6,3^{\circ}\text{C}$, v Oravskej Magure. V Oravských Beskydách od -6°C do -7°C a v najvyšších miestach Oravských Beskyd i nižšia ako -7°C . Hoci výškové rozpätie je veľké, v teplotách vzduchu zimných mesiacov nie sú zvlášť veľké rozdiely - napr. výškový rozdiel medzi dnom Oravskej kotliny a Babou horou je okolo 1 000 m rozdiel ich teplôt v januári je iba $2-3^{\circ}\text{C}$. Tento jav je charakteristický pre celé Slovensko a súvisí práve s veľkou členitosťou reliéfu, ktorá umožňuje v zime vznik teplotných zvrátov - inverzií. Ťažší studený vzduch vyplňa často i niekoľko dní kotliny a doliny a podmieňuje vznik hmlistého mrazivého počasia, zatiaľ čo vo vyšších polohách môže byť jasné a teplejšie počasie. Väčšiu závislosť teploty od nadmorskej výšky možno pozorovať v najteplejšom mesiaci roka - júli. V Oravskej Polhore a v Oravskej Lesnej sa priemerná júlová teplota pohybuje okolo 15°C , na vodnej nádrži Orava (598 m n.) je niečo vyššia - $16,4^{\circ}\text{C}$ a na Babej hore okolo 10°C . Priemerná ročná teplota vzduchu v závislosti od výšky klesá; 5 až 6°C dosahuje v doline Oravy a Oravskej kotliny, $4-5^{\circ}\text{C}$ v Oravskej Magure, $3-5^{\circ}\text{C}$ v Skorušinských vrchoch i Oravských Beskydách. O celkovo chladnom podnebí opisovaného územia svedčí aj vysoký výskyt tzv. mrazových dní (s minimálnou dennou teplotou pod 0°C) v roku, ktorých v nižších polohách býva priemerne 120-140 a v pohoriach 160-180, a nevysoký počet tzv. letných dní (s maximálnou dennou teplotou 25°C a viac) - 20-30 v Oravskej kotline a doline Oravy, 0 vo vrcholových častiach Beskyd. Opisované územie sa vyznačuje nielen celkovo studeným, ale aj značne vlhkým podnebím. Najsuchšia je Oravská kotlina, kde napr. v Trstenej namerali ročný úhrn zrážok r. 1980 839 mm, r. 1981 814 mm, v r. 1982 754 mm a pod. Podobné hodnoty priemerného ročného úhrnu zrážok, okolo 800 mm, vykazuje aj časť doliny Oravy. Výrazným vlhkým kútom je západná časť Oravskej Magury s úhrnom zrážok 1 000 až 1 200 i viac mm. Hlavný hrebeň Oravských Beskyd, ako aj Skorušinské vrchy sú tiež známe bohatými zrážkami, ktorých ročný úhrn presahuje 1 200-1 400 mm. Najviac zrážok pripadá na júl (napr. Trstená 146 mm r. 1982, Oravská Polhora 138 mm, Oravská Lesná 134 mm, Pilsko 200 mm a pod.), menej na zimné mesiace. Všeobecne sa dá konštatovať, že s narastajúcou nadmorskou výškou sa počet zrážok zvyšuje. Výnimku tu tvorí centrálna časť Oravskej kotliny, pretože leží v tieni vysokých pohorí. Vcelku vlhké daždivé počasie a veľká oblačnosť sú nepriaznivým faktorom pre pestovanie letnej turistiky. Lepšie podmienky poskytuje oblasť milovníkom zimnej turistiky a lyžovania. Okrem vhodných terénov sa oblasť vyznačuje aj dostatočne mocnou a dlhotrvajúcou snehovou pokrývkou. Trvá od začiatku novembra do začiatku apríla v nižších polohách (kde dosahuje hrúbku okolo 60 cm) a od

začiatku októbra do druhej polovice mája V najvyšších polohách (kde dosahuje hrúbku až 180 cm).

Hydrologické pomery

Hydrologickú os obce tvorí Beňadovský potok so svojimi menšími prítokmi. Beňadovský potok je ľavostranný prítok Mútňanky, meria 3,1 km a je tokom V. rádu. Potok pramení v geomorfologickom celku Podbeskydská vrchovina na severozápadnom svahu Náveterného vrchu (954,0 m n. m.), v lokalite Priehyba v nadmorskej výške približne 830 m n. m. Na krátkom úseku tečie najprv na juhovýchod, následne sa stáča a pokračuje severojužným smerom. Zľava priberá najprv prítok zo západného svahu Náveterného vrchu, potom z tej istej strany prítok z oblasti Havrilky a stáča sa na juhozápad.

Preteká okrajom obce Beňadovo, kde sprava priberá krátky prítok z južného svahu Chovancovky (863,2 m n. m.) a zľava prítok spod kóty 986,3 m. Napokon pokračuje zvlneným korytom k ústiu do Mútňanky pri osade Beňadovský Mlyn v nadmorskej výške cca 699 m n. m.

Hydrologicky leží územie v povodí rieky Biela Orava, ktorá napája Oravskú priehradu. Hydrologickú os riešeného územia tvorí vodný tok Mútňanka s ľavobrežným prítokom Beňadovský potok. Zdrojom vodnatosti sú výlučne dažďové a snehové zrážky. Povrchový odtok z povodia je veľký, no značne nevyrovnaný. Typickou vlastnosťou vodných tokov v tomto regióne je ich rozkolísanosť, ktorá je daná jednak časovým rozdelením vodnatosti podľa mikroklimatických pomerov, jednak prevládajúcim flyšovým podložím, ale aj zmenou kultúr v neprospech krajinej vegetácie, tvoriacej prirodzené zachytávajúce bariéry. Orografické, geomorfologické a geologické pomery povodia zapríčiňujú dosť vysokú veľkosť odtoku, možnú vodnú eróziu a prudký priebeh povodňových vln.

Mútňanka - Mútňanka je vodnatý ľavostranný prítok Bielej Oravy s dĺžkou 22 km a plochou povodia 70,55 km². Je tokom IV. rádu a miestne sa označuje aj ako Mútňanka. Na strednom toku tečie výrazne zvlneným korytom. Pramení v Oravských Beskydách v Pilsko, na juhovýchodných svahoch vrchu Polanica (1 339,1 m n. m.) v nadmorskej výške približne 1 245 m n. m. V pramennej oblasti tečie najprv na juhozápad, oblúkom sa stáča severojužným smerom, potom od sútoku so Zlatným potokom pokračuje juhovýchodným smerom až k sútoku s Beňadovským potokom. Ďalej tečie severojužným smerom a napokon od sútoku s prítokom zo západného svahu Zrazu (967,8 m n. m.) tečie k ústiu opäť juhovýchodným smerom.

Prítoky: pravostranné: prítok zo severovýchodného svahu Magurky (1 142,5 m n. m.), z južného svahu Magurky, Zlatný potok, Čierny potok, Dilovačky, prítok z juhovýchodného svahu Menzdrovky (899,4 m n. m.), prítok z juhovýchodného svahu Gališovho vrchu (878,1 m n. m.), z juhovýchodného svahu Kurčinky (919,5 m n. m.), prítok z východného svahu Sviniarok (879,3 m n. m.), prítok prameniáci juhovýchodne od kóty 827,4 m; zľava prítoky z juhozápadného a južného svahu Minčola (1 272,8 m n. m.), Bystrý potok, prítok prameniáci

severne od kóty 1 010,0 m, Práčka, tri prítoky prameniace v blízkosti obce Mútne, prítok zo severného svahu Chovancovky (863,2 m n. m.), Beňadovský potok, Podskalník, prítok zo západného svahu Zrazu (967,8 m n. m.).

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Geologicko - geomorfologické pomery, klíma tejto časti Karpát a v nemalej miere i činnosť človeka (pasenie), vplývajú na vývin vegetácie. S narastajúcou nadmorskou výškou sa mení početnosť i druhové zastúpenie rastlín. V podraze lesov sú hojne zastúpené papradiny, okrem iných aj papradka alpská (*Athyrium alpestre*) a na hlbokých, humusovitejších pôdach mačucha cesnačkovitá (*Ade nosyles alliariae*), iskiernik prilbicolistý platanolistý (*Ranunculus conititolius* ssp. *platanitolius*), štiavec áronolistý (*Rumex arifoitus*) a iné. Nad hornou hranicou lesa - ktorá je tu vplyvom pastierskej činnosti v minulosti znížená na kótu 1020 m n m. - je vyvinutý subalpínsky a alpský stupeň. V subalpínskom stupni (pásma kosodreviny)sa okrem tohto druhu nachádza i vzácny druh dreviny *Juniperus kana*. V podraze nachádzame spoločenstvá so psicou tuhou (*Nardus stricta*), ďalej čučoriedku obyčajnú (*Vaccinium myrtillus*), brusnicu obyčajnú (*Vaccinium vitis-idaea*), podbeticu alpskú (*Homogyne alpina*), starček subalpínskeho (*Senecio subalpinus*) a i. Alpský stupeň na Babej hore reprezentujú psicové spoločenstvá, ktoré majú výrazne zastúpenie plavúnika alpskeho (*Piphasiathum alpinum*). Psicové porasty zostupujú miestami až do subalpínskeho stupňa na plochy po zničených kosodrevinách.

V pásme kosodreviny a v pásme subalpínskeho stupňa nachádzame vzácne a chránené druhy rastlín. Z nich spomenieme aspoň poniklec biely (*Pulsatilla alba*), vrbu bylinnú (*Salix herbacea*), štiavik dvojbliznový (*Oxyria digyna*), veroniku bezlistnú (*Veronica aphylla*), horec bodkovaný (*Gentiana punctata*), očianku tatranskú (*Euphrasia tatrae*), rožec vlnatý (*Cerastium lanolom*), sitinu trojzárezovú (*Juncus trifidus*), ostricu tmavú (*Carex auata*), plavúň alpský (*Lycopodium alpinum*), jastrabník alpský (*Hierac alpinum*), veternica narcisokvetá (*Anemone ranunculiflora*), lomikameň vždyzelený (*Saxilraga aizodes*), a i. Endemitom Babej hory je rožec alpský babiohorský (*Cerastium alpinum* ssp. *babioconnense*). Mnohé z týchto druhov sa vyskytujú len na poľskej strane. Na hrebeni Babej hory sú vyvinuté porasty asociácie *Deschampsia-Luzuletum* s typickými druhmi: *Avenella flexuosa*, *Luzula alpino-pilosa* subsp. *obscura*, *Potentilla aurea* a iné.

Na vývoj a zastúpenie jednotlivých rastlinných druhov v subalpínskom stupni veľmi negatívne vplývalo pasenie hospodárskych zvierat v minulosti. V dôsledku tejto činnosti došlo tu okrem vypaľovania a klčovania kosodreviny - aj k rozšíreniu nepôvodných, druhotných-ruderálnych spoločenstiev. Na týchto prehnojených miestach sa vyskytujú vysokobylinné spoločenstvá samého zväzu *Rumicion alpini*. Charakteristické je tu prevládanie štiavu alpskeho (*Rumex alpinum*), ku ktorému sa pridružuje žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), hviezdica hájna (*Stellaria nemorum*), pšeno rozložené (*Milium effusum*), a timotejka alpská (*Phleum alpinum*). Stopy po pasení sú ešte aj dnes zreteľné napr. v oblasti Šťavín. Okrem pasenia na vývoj rastlinstva negatívne vplýva aj trhanie, vyrývanie, iné formy ničenia vegetácie.

Nežiadúce je i zašľapavanie vegetačného krytu. Túto devastáciu podporuje pohyb návštevníkov prírody mimo vyznačených turistických chodníkov, ich skracovanie nesvedomitými turistami, resp. iná činnosť mimo turistických objektov. Preto rešpektujeme upozornia ochrancov a milovníkov prírody, netrhajme, neušľapavajme a inak nepoškodzujeme jednotlivé rastlinné druhy.

Živočíšstvo

Pri živočíchoch podobne ako pri rastlinstve - a zväčša v závislosti od neho pozorujeme vertikálnu zonálnosť, pričom zastúpenie jednotlivých druhov živočíchov vo vegetačných stupňoch je voľnejšie. Stupňom lesa sa končí rozšírenie veľkej časti druhov, ktoré patria k rozličným skupinám živočíšstva. Z obojživelníkov v tomto vegetačnom stupni v oblasti Babej hory žije napr. ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), kunka žltohnedá (*Bombina variegata*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), mlok karpatský (*hiturus ontandoni*), mlok vrchovský (*Triturus alpestris*). Z plazov je to: jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), slepúch tmavý (*Anguis fragilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*) a vretenica obyčajná (*Vipera berus*) a i. Z vtákov sú pre stupeň lesa charakteristické spevavce, z nich spomenieme: pinku obyčajnú (*Fringilla coelebs*), kôrovníka dlhoprstého (*Certhia familiaris*), sýkorku čiernohlavú (*Parus montanus*), sýkorku chochlatú (*Parus cristatus*), sýkorku uhliarku (*Parus cristatus*), stehlíka čížavého (*Carduelis spinus*), králika zlatohlavého (*Regulus regulus*), hýľa obyčajného (*Pyrrhula pyrrhula*), z dŕaťov: tesárika čierneho (*Dryocopus martius*), dŕaťa veľkého (*Dendrocopus major*) a i. Ďalej tu žije oriešok obyčajný, drozd trskotavý (*Turdus viscivorus*), drozd plavý (*Turdus phillos*) a i. Z kurovitých vtákov sa v tejto oblasti vyskytuje hlucháň obyčajný a jariabok hômy, kým tetrov obyčajný sa viac zdržuje na lesných lúkach a čistinkách a zalieťa i na miesta nad hornou hranicou lesa. Za potravou sem zalietavajú i dravé vtáky a sovy, ktoré si hniezda budujú zväčša v rozsiahlejších lesných komplexoch. V tomto vegetačnom stupni sa tu z cicavcov väčšinou zdržuje typická lesná zver. Nad hornou hranicou lesa sa objavujú už len prevažne svojrázne horské, resp. vysokohorské druhy. Z vtákov napr.: labuška vrchovská, vrchárka červenkatá a iné. Ale prenikajú sem aj druhy z nižších polôh, napr.: sokol lastovičiar, sokol myšiar, dážďovník obyčajný, žltouch domový, trasochvost biely apod. Z cicavcov krt obyčajný, piskor obyčajný, piskor malý, hrdziak hômy, za potravou tiež hranostaj obyčajný, lasica obyčajná, ako aj niektoré ďalšie druhy.

Nakladanie s odpadmi

Likvidáciu odpadov v katastrálnom území obec zabezpečuje cez súkromnú firmu v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva, ktorý bude nutné pre návrhové obdobie aktualizovať. Predpokladá sa, že doterajší spôsob likvidácie odpadov v katastrálnom území obce v návrhovom období bude zachovaný. V územnom pláne sú navrhnuté zberné miesta odpadu (obec musí zabezpečiť separovaný zber) a kompostovisko.

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva, ktorý bude potrebné priebežne aktualizovať. Uskutočňuje sa zber komunálneho odpadu s odvozom na skládky. Funguje aj separovaný zber vrátane zberu nebezpečného odpadu.

Pre návrhové obdobie systém likvidácie odpadu zostane nezmenený. V obci sa nepredpokladá budovanie zariadení na zhodnocovanie odpadov, prípadne na zneškodňovanie odpadov okrem obecného kompostoviska.

Spôsoby a miesta vyhovujúce zhromažďovania komunálneho odpadu (nie ukladania), drobných stavebných odpadov a separovaného zberu recyklovateľných druhov odpadov (zberové miesta), sú navrhnuté v centrálnej časti obce.

Vo výhľadovom období treba počítať s tým, že dôjde k efektívnejšiemu zberu odpadu cestou organizačných opatrení, materiálnotechnickým vybavením obce, osvetou a rastom ekologického povedomia.

Východne od riešeného (katastrálneho) územia sa nachádza regionálna skládka odpadu v k. ú. Slanica (Námestovo), ktorá vzhľadom na vzdialenosť ako aj na prevládajúce vetry nemá negatívny vplyv na obytné územie obce Beňadovo.

Zvyšovanie povedomia obyvateľov obce v oblasti odpadového hospodárstva je zabezpečované priebežne prostredníctvom obecného rozhlasu, internetovej stránky obce, osvetu na základnej škole a informáciami zobrazenými na informačnej tabuli obce. Obec plánuje zabezpečiť osvetu v oblasti nakladania s KO medzi obyvateľmi obce vydaním a distribúciou informačného materiálu s obsahom konkrétnych rád a postupov pre predchádzanie vzniku KO, resp. s podrobnosťami o význame a zabezpečovaní triedeného zberu KO v obci.

1.8 Samospráva a rozpočet obce

Samospráva obce

Obec Beňadovo sa v súlade so zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení stala samostatným subjektom s vlastnými kompetenciami a príjmami.

Orgány obce

Základnými výkonnými orgánmi obce Beňadovo sú:

- obecné zastupiteľstvo,
- starosta obce.

Adresa obecného úradu: Obec Beňadovo, Obecný úrad, Beňadovo 66, 029 63 Beňadovo

Starosta obce - starosta obce je predstaviteľom a najvyšším orgánom obce Beňadovo. Je štatutárnym zástupcom obce v majetkoprávných, pracovnoprávných vzťahoch obce a v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom. Funkcia starostu je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na štvorročné funkčné obdobie a končí zložením sľuby novozvoleného starostu.

Starosta obce : Jaroslav Pepucha

Obecné zastupiteľstvo - obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov volených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štvorročné funkčné obdobie, totožné s funkčným obdobím starostu. Počet poslancov na príslušné volebné obdobie sa určuje podľa počtu obyvateľov obce.

Vo funkčnom období bolo zvolených 7 poslancov.

Rozpočet obce

Rozpočet obce je základným nástrojom financovania a regulovania činnosti samosprávy pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona a pri realizovaní svojich rozvojových plánov.

Rozpočet obce na roky 2018-2021:

Sumarizácia rozpočtu na rok 2019 s výhľadom rokov 2020,2021

	Skutočné plnenie za rok 2016	Skutočné plnenie za rok 2017	Rozpočet 2018	Očakávaná skutočnosť za rok 2018	Rozpočet na rok 2019	Rozpočet na rok 2020	Rozpočet na rok 2021
Bežné príjmy	537 107,61	725 584,57	638 444,00	700 159,24	700 286,21	712 979,00	718 619,00
Kapitálové príjmy	91,20	45 000,00	0,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	21 452,00	74 534,79	35 590,00	117 913,91	3 000,00	0,00	0,00
Príjmy spolu	558 650,81	845 119,36	674 034,00	848 073,15	703 286,21	712 979,00	718 619,00
Bežné výdavky	433 361,73	619 472,74	594 492,00	673 669,24	666 072,21	668 738	671 028
Kapitálové výdavky	39 492,90	127 579,62	69 894,00	161 348,91	27 341,00	29 800	30 800
Finančné výdavky	8 400,00	8 400,00	8 400,00	8 400,00	8 400,00	8 400	8 400
Výdavky spolu	481 254,63	755 452,36	672 786,00	843 418,15	701 813,21	706 938,00	710 228,00
Hospodárenie obce	77 396,18	89 667,00	1 248,00	4 655,00	1 473,00	6 041	8 391

SWOT analýza

Nasledujúce SWOT analýza sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Beňadovo nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Hospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia poľnohospodárskeho podniku - rozvinutá rastlinná výroba, - rozvinuté lesné hospodárstvo, - vhodné podmienky pre rozvoj drevárskej výroby, - vhodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu,	- absencia prepojenia poľnohospodárskej prvovýroby so spracovateľským priemyslom, - nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, - absencia komerčnej športovej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
- dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti lesníctva a poľnohospodárstva, - existencia vhodných podmienok na rozvoj lesníctva, poľnohospodárstva, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít,	- veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity, - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,

V oblasti ľudských zdrojov dochádza k vyváženiu silných a slabých stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok.

Doprava a komunikácie

Silné stránky	Slabé stránky
- blízka cesta I. triedy I/78 Oravský Podzámok - Oravská Jasenica - Zubrohlava - Oravská Polhora, - úroveň dobudovania nadradenej dopravnej infraštruktúry ako súčasti európskej dopravnej infraštruktúry,	- absencia pokrytia chodníkmi popri cestách, - nedobudované miestne komunikácie, - nevybudovaná sieť cyklochodníkov, - absencia železničného spojenia v katastri obce, - zlý technický stav miestnych komunikácií, ktoré sú vplyvom poveternostných podmienok v značnom štádiu zvetrania, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický stav ciest III. triedy, - prudký nárast individuálneho motorizmu, - nevhodná deľba prepravnej práce verejnej osobnej dopravy,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia mostov a lávok, - rekonštrukcia cesty III. triedy od styčnej križovatky pri Beňadovskom mlyne, - dostavba parkovacích miest pred obecným cintorínom a obchodnými jednotkami, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - zlepšenie dopravnej dostupnosti železničnou dopravou,	- zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
- dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 80 %, T - mobile - 80 %, - existencia požiarnej zbrojnice,	- neexistencia verejného vodovodu v nových častiach obce, - neexistencia zdroja pitnej vody, - vzdialené distribučné vetvy zemného plynu neumožňujú v najbližšej budúcnosti plynofikáciu obce, - nevybudovaná kanalizačná sieť s ČOV, - nevyhovujúci stav elektrickej siete NN, - nevyhovujúci stav elektrickej siete VN, - nedostatočná kapacita elektrickej siete, - zlý technický stav telefónnej siete, - zlý technický stav existujúcich transformátorových staníc, - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia, potreba dobudovania, - zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu, - nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb
Príležitosti	Ohrozenia
- výstavba verejného vodovodu, - výstavba splaškovej kanalizačnej siete s ČOV, - zriadenie pobočky pošty, - rekonštrukcia mostov a lávok, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách, - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - existujúca infraštruktúra pre rozvoj priemyselných zón v obci, - zlepšenie dopravnej dostupnosti - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - znižovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy, - pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zníženie dopravnej dostupnosti a s tým spojené zníženie atraktívnosti územia pre

modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,	investorov, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - spomalenie hospodárskeho rastu, - narastanie environmentálneho zaťaženia,
---	--

Odpadové hospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - existencia separovaného zberu,	- absencia zberného dvora pre separovaný zber, - absencia obecného kompostoviska, - nevybudovaná kanalizačná sieť s ČOV, - nevybudovaná dažďová kanalizačná sieť, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov, - sídlo ekologicky záťažových prevádzok alokovaných v Žilinskom kraji, ..., - existencia čiernych skládok,
Príležitosti	Ohrozenia
- výstavba obecného kompostoviska, - výstavba zberného dvora pre separovaný zber, - výstavba splaškovej kanalizačnej siete s ČOV v nových častiach obce, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd	- ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	
--	--

Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
- prítomnosť chránených území, - prítomnosť CHKO Horná Orava, - existencia chráneného územia Beňadovské rašelinisko, - lokality NATURA 2000, - významný prvok vodných biotopov – Beňadovský potok, Mútnanka, - ochranné pásma vodných zdrojov, - veľké plochy lesnej vegetácie, - pomerne čisté životné prostredie, - absencia veľkých zdrojov znečistenia ovzdušia, - existencia oddychových zón,	- absencia splaškovej kanalizačnej siete, - absencia rozvodnej siete plynu, - existencia malých zdrojov znečistenia – domácnosti vykurované pevnými palivami, - existencia skládky TKO, - nadmerný hluk a prašnosť z cesty III. triedy, - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu polietavých častíc prachu, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - sídlo ekologicky záťažových prevádzok alokovaných v Žilinskom kraji, ..., - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí, - nadmerné využívanie umelých hnojív spôsobujúce acidifikáciu pôdy, - absencia oddychovej zóny pre obyvateľov,
Príležitosti	Ohrozenia
- dostavba splaškovej kanalizácie, - regulácia koryt miestnych potokov – Beňadovský potok, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami. - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd,

- životného prostredia, - výstavba oddychovej zóny v širšom centre obce, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami,
--	---

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Silné stránky	Slabé stránky
- rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v príslušných sídlach, - zlepšovanie právneho a inštitucionálneho rámca sociálnej inklúzie - zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie - zavádzanie podporných opatrení pre rodiny s deťmi - vysoká solidarita a podpora v rámci rodín v súvislosti so starostlivosťou o deti a odkázané osoby	- absencia výdajne liekov, - absencia lekárskej starostlivosti, - absencia domova dôchodcov, - absencia klubu mladých, - nedostatok priestorov pre mládež a dorast, - nepostačujúce priestory pre dôchodcov, - chýba samostatné verejné stravovanie, - nie sú vytvorené dostatočné podmienky pre stretávanie dôchodcov, - nedostatočné zabezpečenie zdravotnej starostlivosti, obyvatelia musia pre lieky cestovať do susedných obcí, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb,
Príležitosti	Ohrozenia
- zabezpečenie zariadení sociálnych služieb, - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - rozšírenie opatrovateľskej služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí,

Školstvo a šport

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia materskej školy s kapacitou 37 detí, - existencia športového areálu so šatňami, - existencia poľovníckeho revíru, - vybudované futbalové ihrisko, - existencia lyžiarskeho vleku,	- chátrajúce budovy ZŠ a MŠ, - nedostatočná kapacita materskej školy, - nevyhovujúce vnútorné vybavenie základnej školy, - absencia školskej telocvične, - nedostatok a zlý technický stav športových ihrísk pre potrebu výučby, - absentujú plochy menších hracích ihrísk ako tenis, volejbal a pod., - absencia tribúny pre potreby futbalového ihriska, - absencia menšieho tréningového ihriska, - nedostatok športových ihrísk dostupných pre potreby verejnosti, - neexistencia dielní pre potreby - chýbajúce viacúčelové športové ihrisko, - neexistencia futbalového klubu, - nedostatočne udržiavané ihriska – nedostatok peňazí na hospodára, - športové kabíny sú v zlom technickom stave,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia MŠ a ZŠ, - dostavba športovej infraštruktúry, - zefektívnenie spolupráce s okresným mestom na regionálnej úrovni, - rekonštrukcia športovej infraštruktúry, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, - rozvíjajúci sa systém kariérneho poradenstva vytvára predpoklad pre výber profesie v súlade s potrebami trhu práce, - prepojenie stratégie rozvoja regiónov so štruktúrou študijných a učebných odborov,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie,

Propagácia a cestovný ruch

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia poľovníckeho revíru, - obec sa nachádza na území CHKO Horná Orava, - prítomnosť CHKO - turistické chodníky, - existencia lyžiarskeho vleku, - existencia www stránky obce,	- nedostatočné označenie turistických chodníkov, - zlý technický stav turistických chodníkov, - nedostatočná informovanosť o prírodných hodnotách v okolí obce, - nevybudovaná infraštruktúra cestovného ruchu, - absencia komerčnej športovej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
- vybudovanie oddychových zón a podpora rozvoja vidieckej turistiky, - výstavba komerčnej infraštruktúry, - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí, - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov, - vytypovanie lokality na rozvoj rekreačných aktivít, - rozvíjať rodinnú rekreáciu	- prítomnosť chránených území výrazne obmedzuje rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci

Administratíva a bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
- dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v centre obce, - existencia www stránky obce,	- absencia kamerového systému, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
- e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	- zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Informatizácia obce

Silné stránky	Slabé stránky
- dobré pokrytie signálom mobilných operátorov – Orange – 80 %, T-mobile 80 %, - existencia verejného internetu, - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IKT infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia	- zlý technický stav miestneho verejného rozhlasu, - absencia verejného prístupového bodu, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
- zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných,	- nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Silná stránka obce vychádza hlavne z jej výhodnej alokácie v blízkosti regionálnych centier, ako aj blízkej alokácie hlavných dopravných tepien. V nových častiach obce je potrebné dobudovať inžinierske siete, uskutočniť dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete. Ohrozenia obce Beňadovo vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže vedenie obce ovplyvniť.

Strategická časť

Strategická časť Programu rozvoja obce Beňadovo na roky 2019 – 2023 obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jeho vnútorných princípov a špecifik a určuje hlavné ciele a priority ďalšieho rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja v základných troch oblastiach – hospodárskej, sociálnej a environmentálnej.

Zvolená stratégia PRO obce Beňadovo 2019 – 2023 je v súlade so základnou rozvojovou stratégiou Európa 2020, ktorou je dosiahnutie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu:

- Inteligentný rast prostredníctvom efektívnejšieho investovania do vzdelávania, výskumu a inovácií;
- Udržateľný rast vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo;
- Inkluzívny rast s veľkým dôrazom na tvorbu pracovných miest a zmiernenie chudoby.

Stratégia Európa 2020 pre naplnenie týchto troch priorít stanovuje päť cieľov v oblasti zamestnanosti, inovácií, vzdelávania, zmiernenia chudoby a klímy a energetiky:

- Zamestnanosť - zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na 75 %
- Výskum a vývoj - zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP
- Zmena klímy a energetická udržateľnosť - znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % (alebo za predpokladu širšej globálnej dohody až o 30 %) oproti úrovni z roku 1990 - získať 20 % energie z obnoviteľných zdrojov a dosiahnuť 20-percentný nárast efektívnosti vo využívaní energie
- Vzdelávanie - znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10 % a dosiahnuť minimálne 40 % podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené vysokoškolské vzdelanie
- Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu - aspoň o 20 miliónov znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie

Zvolená stratégia zároveň plne rešpektuje strategické ciele Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR pre Žilinský samosprávny kraj:

- posilnenie a rozvoj inovačného potenciálu,
- zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
- nadregionálna a regionálna dopravná dostupnosť a kvalita služieb s dôrazom na cezhraničnú spoluprácu a nadregionálne väzby.

Rovnako tak PRO obce Beňadovo 2019 – 2023 rešpektuje nasledovné ciele obsiahnuté v Programe rozvoja Žilinského samosprávneho kraja pre roky 2014 – 2020:

- Dobudovať kvalitné prepojenie kraja s európskymi dopravnými a komunikačnými sieťami, zlepšiť kvalitu životného prostredia a zabezpečiť udržateľnosť a efektivitu využívania prírodných zdrojov.
- Zvýšiť konkurencieschopnosť ekonomiky a zlepšiť podnikateľské prostredie v kraji.
- Dosiahnuť vyššiu uplatniteľnosť ľudského kapitálu na trhu práce a sociálnu inklúziu všetkých znevýhodnených skupín.
- Rešpektovaním a rozvíjaním špecifických črt regiónov na území kraja podporovať rast ich atraktívnosti.

Základným východiskovým predpokladom pre úspešnú rozvojovú stratégiu je existencia spoločnej vízie o ďalšom smerovaní rozvoja svojej obce / mesta / regiónu / krajiny. Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, opisom ideálneho stavu, nie opisom cieľov. Dôležité nie je dosiahnuť ho za desať rokov, ale mať o budúcnosti spoločnú predstavu. Vízia je nástrojom na motiváciu, no len vtedy, ak je víziou spoločnou. Vízia je teda určitá predstava o tom ako má obec v budúcnosti vyzeráť, tak aby vytváralo čo najlepšie životné podmienky pre svojich obyvateľov a jeho návštevníkov.

Stanovenie kľúčových faktorov a disparít rozvoja územia

Zo SWOT analýzy a z dotazníkového prieskumu vyplynuli nasledovné faktory rozvoja územia obce Beňadovo:

Za oblasť hospodárstva

- rozvíjanie poľnohospodárstva a starostlivosť o krajinu
- rozvíjanie vidieckeho cestovného ruchu
- tvorba pracovných miest
- prilákanie mladých rodín z okolitých miest a obcí za zaujímavým bývaním
- rozvoj kvalitného obchodu a služieb poskytnutím priestorov podnikateľom s rôznym zameraním obchodných aktivít, požadovaných obyvateľmi
- aktívna spolupráca samosprávy a podnikateľských subjektov pôsobiach na území obce
- prilákanie investorov predovšetkým z oblastí s vysokou pridanou hodnotou (sofistikované činnosti s dôrazom na vyššie vzdelanie pracovnej sily)

Za oblasť technickej infraštruktúry

- zvýšená pozornosť k údržbe miestnych komunikácií
- vybudovanie parkovacích plôch v obci
- rekonštrukcia, výstavba a modernizácia miestnych komunikácií a chodníkov
- cyklistické trasy a pásy a pešie komunikácie pozdĺž ciest

- budovanie verejnej kanalizácie a ČOV v nedobudovaných častiach obce
- vytvoriť vhodné podmienky pre rozvoj výstavby bytových domov, rodinných domov a priemyselných objektov
- budovanie vodovodu, elektrifikácie a osvetlenia v nedobudovaných častiach obce
- vybudovanie bezpečnostných prvkov v obci pre zachovanie nízkeho stavu kriminality (kamerové systémy)
- oprava kultúrnych pamiatok a pamätihodností

Za oblasť cestovného ruchu

- ochrana a rozvoj hmotného a nehmotného kultúrneho dedičstva v obci
- podpora občianskych, spolkových a voľnočasových aktivít
- uplatňovanie spoločných postupov pri rozvoji cestovného ruchu
- podporovanie a propagácia existujúcich hmotných aj nehmotných podmienok rozvoja cestovného ruchu v území
- budovanie doplnkovej infraštruktúry cestovného ruchu (oddychové miesta, náučné trasy, cyklochodníky, cyklotrasy, stojany na bicykle, informačné tabule, útulne, ohniská, hipotrazy...)
- vytvorenie kalendára podujatí v obci

Za oblasť občianska infraštruktúra

- zachovanie dostupných a rozvoj nových verejných služieb (školsťvo, zdravotníctvo, sociálne služby)
- posilnenie kvality a kompetencií verejnej správy a miestnych iniciatív
- využitie nevyužívaných budov na prenájom alebo pre potreby územia
- poskytovanie kvalitnej sociálnej a zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov obce
- zabezpečenie kultúrneho, športového a oddychového vyžitia občanov
- podporovanie záujmových aktivít voľnočasového charakteru u obyvateľov
- umožnenie verejnosti využívať existujúce a novovybudované školské a kultúrne priestory
- podporovanie záujmových združení pôsobiach na území v záujme rozvoja jednotlivých oblastí regiónu

Za oblasť životné prostredie

- zhodnocovanie a zneškodňovanie komunálneho odpadu, pravidelná likvidácia čiernych skládok
- využívanie obnoviteľných zdrojov energie
- zapojenie obyvateľstva vo väčšej miere do aktivít regiónu v oblasti ŽP (čistota obce, ochrana zelene a pod.)
- revitalizácia a projekty zelene na celom území obce

Zo SWOT analýzy a z dotazníkového prieskumu vyplynuli nasledovné disparity rozvoja územia obce Beňadovo:

Za oblasť demografia a trh práce

- potenciálne prostredie pre činnosť spoločensky neprijateľných skupín
- znižovanie počtu obyvateľov z dôvodu zvýšenej migrácie
- ďalší odliv obyvateľov s vyšším stupňom vzdelania pre nedostatok vytvorených pracovných miest
- prehlbovanie sociálnych rozdielov a starnutie obyvateľstva

Za oblasť životné prostredie

- nezabezpečená ochrana vodných tokov
- slabé zapojenie obyvateľstva a jeho záujmových združení a skupín do rozvoja obce a regiónu
- znižovanie biodiverzity a znižovanie výmery zelene novými plochami pre domovú a hospodársku výstavbu
- chýbajúce dobudované inžinierske siete

Za oblasť občianska vybavenosť

- chátrajúci stav niektorých budov v obci, zanedbaná technická infraštruktúra
- nedostatok odborných lekárov v regióne(žiadne zdravotnícke zariadenie v obci)
- žiadne zariadenie pre seniorov

Za oblasť technická infraštruktúra

- zlý technický stav ciest, kultúrnych pamiatok
- chýbajúce cyklistické chodníky a cesty pre peších
- nedostatočné investície do technickej infraštruktúry, zlý technický stav komunikácií
- nedostatočná dopravná obslužnosť – týka sa to najmä koncových častí obce
- nevykonané komplexné pozemkové úpravy v obci

Za oblasť hospodárstva

- sťažený prístup podnikateľov k dostupným úverovým zdrojom
- nedostatočná podpora malého a stredného podnikania zo strany štátu
- administratívna náročnosť pri podnikaní
- odchod odborníkov v dôsledku nedostatku možností uplatniť sa
- výhodnejšie podmienky investovania v okolitých obciach a okresných mestách
- nedostatok pracovných príležitostí v obci a jej bezprostrednom okolí
- zlá finančná situácia obyvateľov

2.1 Vízia obce Beňadovo

„Obec Beňadovo je moderná, turisticky významná obec v prekrásnom prírodnom prostredí so zachovanými zvykmi a tradíciami, vzdelanými obyvateľmi, dobrým miestom pre prácu aj život, poskytujúca dobré pracovné príležitosti a všetky podmienky pre kvalitné bývanie. Pre návštevníkov a turistov je obec atraktívnym miestom pre pobyt v zimnom aj v letnom období.“

Strategická časť PRO vychádza z komplexnej analýzy obce. Programovú štruktúru návrhovej časti Programu rozvoja obce Beňadovo na roky 2019 - 2023 tvoria strategický rozvojový cieľ, ktorý vychádza z rozvojovej vízie obce, tri prioritné oblasti, korešpondujúce s rozvojovými politikami (hospodárskou, sociálnou a environmentálnou) so stanovenými prioritnými cieľmi, ktoré budú napĺňované prostredníctvom opatrení, aktivít, resp. konkrétnych projektov.

2.2 Rozvojová stratégia obce Beňadovo v štruktúrovanej podobe

Vízia obce	Obec Beňadovo je moderná, turisticky významná obec v prekrásnom prírodnom prostredí so zachovanými zvykmi a tradíciami, vzdelanými obyvateľmi, dobrým miestom pre prácu aj život, poskytujúca dobré pracovné príležitosti a všetky podmienky pre kvalitné bývanie. Pre návštevníkov a turistov je obec atraktívnym miestom pre pobyt v zimnom aj v letnom období.		
Strategický rozvojový cieľ	Cieľom rozvojovej stratégie obce Beňadovo je zvýšiť kvalitu života svojich obyvateľov prostredníctvom rozvoja činností v oblasti hospodárstva, sociálneho a environmentálneho prostredia.		
Prioritná oblasť:	Hospodárska politika	Sociálna politika	Environmentálna politika
Prioritný cieľ:	Zvýšiť konkurencieschopnosť obce v hospodárskych oblastiach prostredníctvom vybudovanej dopravnej siete, inžinierskych sietí, sprístupňovania nových lokalít na rozvoj podnikateľských aktivít, kvalitných a dostupných služieb a zavádzaním inovácií vo všetkých oblastiach.	Vytvoriť podmienky pre udržateľný rozvoj ľudských zdrojov a rast kvality života v obci pre všetky vekové kategórie obyvateľov Beňadovo.	Znížiť nepriaznivé vplyvy ľudskej činnosti na kvalitu životného prostredia v obci a okolí, dobudovať zariadenia environmentálnej infraštruktúry a rozvíjať environmentálne povedomie obyvateľov obce.
Rozvojové oblasti:	• Technická infraštruktúra • Podnikateľské prostredie • Vidiecky cestovný ruch • Partnerská spolupráca • Inovácie • Verejná správa	• Školstvo • Sociálne služby • Ľudské zdroje • Bytová a domová politika • Kultúra a spoločná činnosť • Šport, turistika a voľný čas	• Environmentálna infraštruktúra • Odpadové hospodárstvo • Kvalita životného prostredia a vzhľad obce

Tabuľka: Prehľad opatrení podľa prioritných oblastí

Prioritná oblasť	Hospodárska politika
Prioritný cieľ	Zvýšiť konkurencieschopnosť obce v hospodárskych oblastiach prostredníctvom vybudovanej dopravenej siete, inžinierskych sietí, sprístupňovania nových lokalít na rozvoj podnikateľských aktivít, kvalitných a dostupných služieb a zavádzaním inovácií vo všetkých oblastiach
Opatrenie 1.1	Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane riešenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov.
Opatrenie 1.2	Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest
Opatrenie 1.3	Vytváranie podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky
Opatrenie 1.4	Budovanie a modernizácia technickej infraštruktúry obce
Opatrenie 1.5	Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy
Opatrenie 1.6	Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce
Prioritná oblasť	Sociálna politika
Prioritný cieľ	Vytvoriť podmienky pre udržateľný rozvoj ľudských zdrojov a rast kvality života v obci pre všetky vekové kategórie obyvateľov Beňadovo.
Opatrenie 2.1	Podpora rozširovania a modernizácie predškolskej a školskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia
Opatrenie 2.2	Podpora budovania sociálnej infraštruktúry a služieb s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov
Opatrenie 2.3	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené

Program rozvoja obce Beňadovo na roky 2019 – 2023

skupiny obyvateľov

- Opatrenie 2.4 Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci
- Opatrenie 2.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež
- Opatrenie 2.6 Budovanie, rozširovanie a modernizácia zariadení ochrany a informovanosti obyvateľstva
- Opatrenie 2.7 Obnova a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných pamiatok na území obce a v jej okolí
- Opatrenie 2.8 Rekonštrukcia a modernizácia objektov vo vlastníctve obce

Prioritná oblasť	Environmentálna politika
Prioritný cieľ	Znížiť nepriaznivé vplyvy ľudskej činnosti na kvalitu životného prostredia v obci a okolí, dobudovať zariadenia environmentálnej infraštruktúry a rozvíjať environmentálne povedomie obyvateľov obce.

- Opatrenie 3.1 Rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd
- Opatrenie 3.2 Realizácia aktivít a projektov protipovodňovej ochrany obce
- Opatrenie 3.3 Skvalitňovanie a rozširovanie systému zberu odpadov vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva
- Opatrenie 3.4 Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov
- Opatrenie 3.5 Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby
- Opatrenie 3.6 Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie
- Opatrenie 3.7 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce

Programová časť

Programová (plánovacia) časť obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, t. j. obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej politike minimálne na úrovni opatrení a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami projektov.

Programová časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Programová časť PRO je vyústením strategického plánovania. Zvolená rozvojová stratégia obce Beňadovo bude naplňovaná prostredníctvom troch prioritných oblastí (politik). Rovnako tak strategický rozvojový cieľ dosiahneme naplňovaním troch prioritných cieľov (prioritná oblasť : prioritný cieľ) v nasledovnej štruktúre:

Strategický cieľ

Cieľom rozvojovej stratégie obce Beňadovo je zvýšiť kvalitu života svojich obyvateľov prostredníctvom rozvoja činností v oblasti hospodárstva, sociálneho a environmentálneho prostredia.

Prioritná oblasť: Hospodárska politika

Zvýšiť konkurencieschopnosť hospodárstva obce založeného na využívaní vnútorného potenciálu územia, dobudovanej technickej infraštruktúry, kvalitných a dostupných služieb rozvíjajúceho sa cestovného ruchu a zavádzaním inovácií vo všetkých oblastiach.

Sociálna politika

Vytvoriť podmienky pre udržateľný rozvoj ľudských zdrojov a rast kvality života v obci pre všetky vekové kategórie obyvateľov Beňadovo.

Environmentálna politika

Znížiť nepriaznivé vplyvy ľudskej činnosti na kvalitu životného prostredia v obci a okolí, zabezpečiť ochranu obyvateľov v prípade vzniku nebezpečných udalostí z dôvodu klimatických zmien, zvyšovať environmentálne povedomie obyvateľov obce.

3.1 Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Oblasť: Hospodárska politika

Opatrenie		Projekt / Aktivita
1.1	Dobudovať, modernizovať a rozširovať dopravný systém obce vrátane riešenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov	1.1.1 Dobudovanie, oprava, údržba a rozširovanie miestnych komunikácií a chodníkov
		1.1.2 Budovanie parkovísk a spevnených plôch v obci najmä v blízkosti objektov poskytujúcich verejné služby
		1.1.3 Modernizácia a rozširovanie sústavy verejného osvetlenia vrátane osvetlenia verejných priestranstiev a prechodov pre chodcov.
		1.1.4 Pravidelná obnova a doplňovanie dopravného značenia (vertikálne, horizontálne)
		1.1.5 Zlepšovanie dopravného spojenia s okolitými obcami
1.2	Vytvárať podmienky pre rozvoj podnikateľského prostredia s ohľadom na tvorbu pracovných miest	1.2.1 Realizácia jednoduchých pozemkových úprav
		1.2.2 Sprístupňovanie pozemkov pre rozvoj MSP
		1.2.3 Podporovať realizáciu rozvojových projektov MSP na území obce zameraných na modernizáciu a rozširovanie výroby.
		1.2.4 Podporovať využívanie jestvujúcich nevyužívaných objektov a areálov na podnikateľskú činnosť
		1.2.5 Podporovať propagáciu a zviditeľňovanie miestnych firiem

Program rozvoja obce Beňadovo na roky 2019 – 2023

1.3	Vytváranie podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky	1.3.1 Budovanie siete cyklotrás vrátane súvisiacej infraštruktúry
		1.3.2 Tvorba propagačných materiálov – printové, elektronické, multimediálne
		1.3.3 Budovanie náučných a poznávacích chodníkov
		1.3.4 Rozvíjať spoluprácu s miestnymi a regionálnymi podnikmi v oblasti služieb vidieckeho cestovného ruchu
1.4	Budovanie a modernizácia ostatnej technickej infraštruktúry obce	1.4.1 Modernizácia a rozširovanie rozvodov elektrickej energie
		1.4.2 Budovanie inžinierskych sietí pre výstavbu rodinných domov
1.5	Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy	1.5.1 Skvalitňovaniu obecnej web stránky a informačného systému obce, sprístupňovanie nových aplikácií
		1.5.2 Digitalizácia agendy obecného úradu
		1.5.3 Aktualizácia Územnoplánovacej dokumentácie obce / nové spracovanie Územného plánu v zmysle platnej legislatívy
		1.5.4 Tvorba informačných a propagačných materiálov prezentujúcich obec
1.6	Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce	1.6.1 Organizovanie spoločných kultúrnych a športových aktivít, výmenných pobytov a spoločných podujatí v rámci regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce
		1.6.2 Prezentácia obce, spolkov a združení, podnikateľských subjektov pôsobiacich v obci na kultúrnych podujatiach v partnerských obciach a regiónoch
		1.6.3 Zintenzívnenie spolupráce na úrovni partnerských obcí a ďalší rozvoj partnerskej spolupráce

Oblasť: Sociálna politika

Opatrenie		Projekt/Aktivita
2.1	Podpora rozširovania a modernizácie predškolskej a školskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia	2.1.1 Modernizácia a rozšírenie kapacít materskej školy vrátane jej vnútorného vybavenia
		2.1.2 Rekonštrukcia a modernizácia základnej školy vrátane jej vnútorného vybavenia
		2.1.3 Rekonštrukcia a modernizácia telocvične
		2.1.4 Vytváranie zelených oáz v blízkosti objektu ZŠ s MŠ
		2.1.5 Podpora rozvoja nových foriem vyučovania, rozvoj praktických foriem vyučovania
2.2	Podpora budovania sociálnej infraštruktúry a služieb s cieľom poskytovať komplexnú sociálnu starostlivosť pre všetky skupiny občanov	2.2.1 Vytvoriť ponuku komunitných sociálnych služieb
		2.2.2 Vytváranie podmienok pre vzájomnú integráciu seniorov a detí
		2.2.3 Podpora vytvárania nových služieb zameraných na predchádzanie/zamedzenie vzniku sociálneho vylúčenia s osobitným zreteľom na mládež
		2.2.4 Vybudovanie domu smútku, obnova cintorína
2.3	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na	2.3.1 Zriaďovanie chránených dielní a chránených pracovísk zamestnávajúcich osoby so zdravotným postihnutím
		2.3.2 Využívanie aktívnych opatrení trhu práce pre zamestnávanie ÚoZ s osobitným zreteľom na zamestnávanie znevýhodnených ÚoZ
		2.3.3 Podpora realizácie projektov zameraných na zosúladenie rodinného a pracovného života

	znevýhodnené skupiny obyvateľov	2.3.4 Aktívna podpora realizácie rekvalifikačných kurzov a kurzov na zvyšovanie odborných zručností účastníkov pracovného trhu
		2.3.5 Vytváranie sociálnych podnikov so zamestnávaním znevýhodnených skupín UoZ
2.4	Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci	2.4.1 Príprava nových pozemkov vrátane infraštruktúry pre IBV
		2.4.2 Realizácia projektov jednoduchých pozemkových úprav pre účely riešenia vlastníckych práv k pozemkom pre IBV
2.5	Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, cestovného ruchu a voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež	2.5.1 Budovanie, podpora a modernizácia vonkajších ihrísk, športových zariadení, zón a oddychových miest pre aktívne trávenie voľného času
		2.5.2 Obstaranie materiálno-technického vybavenia pre organizáciu kultúrnych podujatí v obci
		2.5.3 Budovanie detských ihrísk
		2.5.4 Výstavba multifunkčného objektu pre činnosť športových a kultúrnych spolkov a združení na miestnom ihrisku
		2.5.5 Modernizácia futbalového ihriska a budovanie súvisiaceho športového areálu
		2.5.6 Budovanie nových náučných chodníkov a cyklotrás (vrátane chodníkov pre vychádzky, bežecké aktivity)
		2.5.7 Podpora kultúrnych a športových aktivít na území obce, organizovanie miestnych, regionálnych a medzinárodných podujatí
		2.5.8 Skvalitňovanie služieb obecnej knižnice, pravidelná obnova knižničného fondu
		2.5.9 Výstavba informačného centra
2.6	Budovanie, rozširovanie a modernizácia zariadení ochrany a informovanosti	2.6.1 Modernizácia a rozširovanie siete miestneho rozhlasu
		2.6.2 Rekonštrukcia a modernizácia objektu požiarnej zbrojnice

Program rozvoja obce Beňadovo na roky 2019 – 2023

	obyvateľstva	2.6.3 Zlepšenie a obstaranie materiálno-technického vybavenia DHZ
		2.6.4 Modernizácia a rozšírenie kamerového systému v obci
2.7	Obnova a modernizácia kultúrnych, historických a prírodných pamiatok na území obce a v jej okolí	2.7.1 Obnova kultúrnych a historických cenných pamiatok v intraviláne a extraviláne obce
		2.7.2 Zlepšenie propagácie a zvyšovanie informovanosti o pamiatkach nachádzajúcich sa na území obce
2.8	Rekonštrukcia a modernizácia objektov vo vlastníctve obce	2.8.1 Obnova a modernizácia stavieb a objektov v oblasti kultúry
		2.8.2 Rekonštrukcia a modernizácia ostatných stavieb a objektov vo vlastníctve obce

Oblasť: Environmentálna politika

Opatrenie		Projekt/Aktivita
3.1	Rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania a odvádzania vôd	3.1.1 Rozširovanie a modernizácia stokovej siete
		3.1.2 Rozširovanie a modernizácia vodovodnej siete
3.2	Realizácia aktivít a projektov protipovodňovej ochrany obce	3.2.1 Realizácia protipovodňových opatrení na potokoch v intraviláne a extraviláne obce
3.3	Skvalitňovanie a rozširovanie systému	3.3.1 Vybudovanie zberného dvora a modernizácia strojov a zariadení určených na zber

	zberu odpadov vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva	3.3.2 Rozširovanie a modernizácia technických prostriedkov a postupov v separovanom zbere odpadov
		3.3.3 Budovanie zberných miest na separovaný odpad po obci
		3.3.4 Odstraňovanie nelegálnych skládok na celom území katastra obce
		3.3.5 Realizácia opatrení na nakladanie s BRO
3.4	Tvorba a úprava verejných priestranstiev, zachovávanie prírodných ekosystémov	3.4.1 Revitalizácia a údržba verejnej zelene v obci a jej okolí
		3.4.2 Úprava prírodných lokalít s využitím pre trávenie voľného času obyvateľov a návštevníkov obce
		3.4.3 Realizácia opatrení na ochranu a udržiavanie vzácných biotopov
3.5	Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií a energetickej spotreby	3.5.1 Realizácia projektov znižovania energetickej náročnosti verejných objektov vrátane zmien palivovej základne s využitím obnoviteľných zdrojov energie
		3.5.2 Podpora projektov zatepl'ovania rodinných domov
3.6	Podpora a realizácia projektov na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	3.6.1 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie v rodinných domoch
		3.6.2 Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie vo verejných budovách a objektoch slúžiacich na podnikateľské účely
		3.6.3 Podpora využívania geotermálnej v zmysle spracovaných rozvojových štúdií a koncepcií rozvoja cestovného ruchu a znižovania emisií
3.7	Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce	3.7.1 Realizácia informačných aktivít v oblasti separovaného zberu a predchádzania vzniku odpadov
		3.7.2 Informačná kampaň pre oblasť nakladania s BRO

Realizačná časť

Realizačná časť PRO obec Beňadovo 2019 – 2023 je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia PRO, systém jeho monitorovania a hodnotenia, plnenia na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram jeho realizácie formou akčných plánov.

Obsah realizačnej časti:

- Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRO,
- Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PRO,
- Komunikačná stratégia PRO,
- Akčný plán PRO obce Beňadovo na 2 roky.

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PRO

Podstatná časť zodpovednosti za prípravu, implementáciu, monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu PRO prislúcha obecného úradu, jeho pracovníkom, poslancom a členom odborných pracovných skupín/komisií.

Garant PRO – zodpovedný za koordináciu implementácie PRO a akčného plánu, hodnotenie a aktualizáciu rozvojových politík (hospodárskej, sociálnej, environmentálnej). Podporuje vznik projektových tímov na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít. Spoločne s koordinátorom PRO pripravuje a zavádza procesy nevyhnutné na realizáciu, monitorovanie a vyhodnocovanie PRO a akčného plánu.

Zodpovedný: starosta obce

Odborný garant rozvojových politík/prioritných oblastí (hospodárskej, sociálnej a environmentálnej) – zodpovedný za monitorovanie a hodnotenie naplňovania cieľov rozvojových politík a ich aktualizáciu. Úzko spolupracuje s koordinátorom PRO pri aktualizácii akčného plánu, zabezpečuje kontrolu súladu aktivít akčného plánu a zvolených prioritných a strategického cieľa.

Zodpovedný: obecné zastupiteľstvo / komisie obecného zastupiteľstva

Koordinátor PRO – na pokyn garanta PRO vedie a kontroluje proces realizácie, monitorovanie a hodnotenia PRO a akčného plánu. Dbá na dodržiavanie termínov plnenia PRO, pripravuje štruktúru a obsah monitorovacích a hodnotiacich správ. Pripravuje stretnutia odborných

pracovných skupín, koordinuje aktualizáciu akčného plánu. Zabezpečuje aktivity komunikačného plánu realizácie PRO.

Zodpovedný: starosta obce

4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PRO

Monitorovanie, hodnotenie a následná aktualizácia PRO je dôležitou súčasťou jeho realizácie. Umožňuje identifikovať a vyhodnotiť stupeň naplňovania zvolených cieľov prostredníctvom realizácie opatrení a aktivít, resp. projektov. Na základe pravidelne vyhodnocovaných indikátorov „úspešnosti“ naplňovania stratégie riadiaci tím v prípade potreby uskutočňuje jej aktualizáciu. Na základe výsledkov monitorovania a hodnotenia sa však každoročne uskutočňuje aktualizácia akčného plánu PRO vo väzbe na programový rozpočet obce.

Aktualizácia PRO

Samospráva na základe podkladov uskutoční aktualizáciu PRO v intervale 3 – 4 roky. Aktualizácia sa uskutoční na základe zozbieraných podnetov a požiadaviek obecného úradu, odborných pracovných skupín, poslancov, občanov a ostatných sociálnoekonomických partnerov. Verejnosť bude informovaná prostredníctvom web stránky.

4.3 Akčný plán PRO obce Beňadovo

Akčný plán predstavuje štruktúrovaný vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov a aktivít plánovaných na obdobie dvoch rokov. Akčný plán sa každoročne vyhodnocuje a aktualizuje. Podstatou akčného plánu je jeho prepojenosť na programový rozpočet obce, ktorý zabezpečuje základné finančné krytie jeho naplňovania. Prezentovaný akčný plán obsahuje aktivity/projekty dlhšieho časového harmonogramu ako dva roky z dôvodu informovania o dlhodobých zámeroch/projektoch obce investičného, ale aj neinvestičného charakteru.

P. č.	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Stav pripravenosti a zdroje financovania		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady
		Stav	Zdroj financovania		
1.	Výstavba vodovodu Hájisko	V príprave	Vlastné zdroje / granty a dotácie	Do roku 2021	180 000 Eur
2.	Výstavba miestnych komunikácií Hájisko	V príprave	Vlastné zdroje / granty a dotácie	Do roku 2021	300 000 Eur
3.	Výstavba miestnej komunikácie a vodovodu Za Hôrku	V príprave	Vlastné zdroje / granty a dotácie	Do roku 2022	80 000 Eur
4.	Výstavba vodovodu a miestnej komunikácie Podháj	V príprave	Vlastné zdroje / Envirofond	Do roku 2022	140 000 Eur
5.	Výstavba Bytový dom pre mladé rodiny Pálenice	V príprave	Vlastné zdroje / granty a dotácie	Do roku 2022	150 000 Eur
6.	Výstavba Cyklotrasy Biela Orava	V príprave	INTERREG V-A SK-CZ	Do roku 2022	600 000 Eur

Program rozvoja obce Beňadovo na roky 2019 – 2023

7.	Bezpečnostný chodník pre chodcov (od školy až po začiatok dediny)	V príprave	Vlastné zdroje / granty a dotácie	Do roku 2023	150 000 Eur
8.	Zberný dvor	V príprave	OP KŽP	Do roku 2022	150 000 Eur
9.	Mechanizmy do zberného dvora	V príprave	OP KŽP	Do roku 2022	400 000 Eur

Finančná časť

Finančná časť obsahuje indikatívny návrh finančnej potreby a zároveň finančného krytia realizácie jednotlivých politík prostredníctvom konkrétnych projektových zámerov.

	Hospodárska politika	Sociálna politika	Environmentálna politika
Odhad predpokladaných výdavkov na projekt / aktivitu	EUR	EUR	EUR
Zateplenie Obecného úradu s kultúrnym domom	215 000		
Prístavba Hasičskej zbrojnice	86 000		
Výstavba Dažďovej kanalizácie v miestnej časti Krajisko	132 000		
Rekonštrukcia miestnych komunikácií, rekonštrukcia verejného osvetlenia	120 000		
Výstavba domu smútku		145 000	
Realizácia procesu jednoduchých pozemkových úprav			49 000
Výstavba Materskej školy a školskej jedálne		700 000	
Výstavba telocvične		650 000	
Dokončenie procesu realizácie Zmeny a doplnku územného plánu obce	4 500		
SPOLU:			

Tabuľka obsahuje vybrané projektové zámery, ktoré obec plánuje realizovať v plánovacom období rokov 2019 – 2023. Financovanie opatrení, resp. aktivít a projektov obsiahnutých v strategickom dokumente bude viaczdrojové. Prioritou obce je získavať na ich realizáciu hlavne externé zdroje: Fondy EÚ, dotácie a granty. Základné financovanie sa však opiera o rozpočet obce, ktorý však nie je schopný financovať investične náročné projekty. Preto sa obec bude využívať nástroje EŠIF v rámci programového obdobia 2014 – 2020.